Gemeente Amsterdam

Amstelkwartier 2e fase weststrook

Definitief Ontwerp Buurtpark

Gebied 2015 | foto: YourCaptain

Gebied toekomst

Colofon

Opdrachtgever:	Grond en ontwikkeling, Gemeente Amsterdam
Auteur:	Ruimte en Duurzaamheid, Gemeente Amsterdam
Ontwerp park:	Ton Muller, Floris Grondman en Kim Kool
Versie dd.:	25 juni 2019

Informatie

E-mail adres:	amstelkwartier@amterdam.nl
Website:	www.amsterdam.nl/gebiedsontwikkeling

Inhoud

Hoofdstuk

0. Samenvatting 05

1. Inleiding 07

2. Opgave en context 08

3. Bestaande situatie 10
3.1 Sanering
3.2 Kabels & leidingen
3.3 Kademuren
3.4 Bomen

4. Participatie 16

5. Definitief ontwerp 18
5.0 Park 20
5.1 Beplanting 20
5.2 Ontsluiting & parkeren 34
5.3 Toegankelijkheid & paden 36
5.4 Meubilair & verlichting 42
5.5 Spelen & sporten 44
5.6 Hekwerk 50
5.7 Duurzaamheid en biodiversiteit 52

5.8 Kop 54
5.9 Waterbassin 56
5.10 Gasverdeelstation 58
5.11 Monument/tuin 59

6. Beheer 60

7. Planning 61

0. Samenvatting

Het Definitief Ontwerp buurtpark Amstelkwartier 2e fase Weststrook bouwt voort op het Stedenbouwkundig Plan Amstelkwartier 2e fase Weststrook (vastgesteld door de Gemeenteraad op 10 mei 2017) en het Voorlopig Ontwerp Openbare Ruimte Amstelkwartier 2e fase Weststrook (vastgesteld door college van op 17 juli 2018).

Het park komt centraal te liggen in het Amstelkwartier en verbindt hiermee de eerste en tweede fase. De combinatie van de bestaande volgroeide bomen, de monumentale watertoren midden in het park, de karakteristieke insteekhaven en de strategische ligging vormen de basis ingrediënten voor een klassiek buurtpark.

Participatie
Voor de inrichting van het park en de insteekhaven is begin 2018 een participatietraject opgestart. In drie avonden (8 februari, 12 april en 15 oktober) is samen met (toekomstige) bewoners en de Montessori basisschool de Amstel in het gebied gekeken naar het ontwerp van het park. Tijdens dit traject is naar boven gekomen dat er behoefte is aan een plek voor jong en oud met een variatie in drukke en rustige plekken. Het park moet een omgeving worden waar ontmoetingen kunnen plaatsvinden. Daarnaast is gebleken dat het park wordt gezien als een plek voor mens en natuur waar biodiversiteit dus belangrijk is. De kinderen van de basisschool misten op het schoolplein een plek om te klimmen en klauteren, voetballen en rennen. Zij zouden voor deze activiteiten graag gebruik willen maken van het park. De punten die tijdens de participatie zijn opgehaald zijn zoveel mogelijk verwerkt in het ontwerp.

Het voorlopig ontwerp heeft 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode zijn verschillende inspraakreacties binnengekomen. De inspraakreacties zijn verwerkt in de nota van beantwoording. Het volgend punt heeft geleid tot wijzigingen van het ontwerp:

- Toevoegen van een kunstgrasveld: De wens voor een kunstgrasveld is binnengekomen middels een petitie ondertekend door 119 belanghebbende. Er is besloten alsnog een kunstgrasveld aan te leggen aan de rand van het park zodat ten alle tijden, ook op drukke zomerdagen gevoetbald en gehockeyd kan worden.

Beplanting
Om een hoge biodiversiteit in het park te creëren met daarin verschillende verblijfsmogelijkheden is gekozen voor een divers aanbod aan grassen, bollen, vaste planten, heesters en bomen. Hierdoor is het een park met een hoge seizoen beleving met veel diversiteit in kleuren. Door het behoud van volwassen en aanplanten van nieuwe (grote) bomen zal het park de groene kern vormen van het Amstelkwartier. Door de aanleg van het park sluit de gehele bomenbalans voor Overamstel positief.

Toegankelijkheid en paden
De paden in het park worden net als de meeste parkpaden in Amsterdam in asfalt uitgevoerd. Door de paden een brede rand van klinkers te geven lijken de paden optisch smaller, wat een wens was van de buurtbewoners. Een grote partij klinkers die uit het gebied zijn gehaald zullen hiervoor worden hergebruikt. Het park is toegankelijk middels zes entrees aan alle zijden en wordt niet afgesloten ‘s avonds.

Meubilair en verlichting
In het park komen langs de paden de bekende (Puccini) afvalbakken en de houten canapé banken met uitzicht op het open veld. Als speciaal element zal een picknickbank van ruim tien meter lang worden geplaatst. Deze bank was een wens van de buurt en de basisschool en biedt de mogelijkheid om met een schoolklas of mensen uit de buurt samen te komen.

Het park zal niet extra worden verlicht aangezien er geen fietspaden doorheen lopen. De uitlichting van de watertoren is hierop een uitzondering, die hierdoor gemarkeerd wordt als een baken van het Amstelkwartier. Wel worden er mantelbuizen aangebracht zodat eventuele verlichting later nog zou kunnen worden aanbracht indien (sociale) veiligheid daar om vraagt.

Kunstwerk
Het kunstwerk van André Volten krijgt een plek in het park en komt dus terug in het gebied. Het zal aan de rand van het open veld komen, bij de zuidelijke hoofdentree. Een plek tussen bloeiende bomen die het kunstwerk accentueren.

Spelen
Het park heeft vele mogelijkheden om te spelen, sporten en recreëren. De verschillende natuurlijke elementen in het park geven aanleiding tot spelen, zoals een groot grasveld en de vele bomen. Deze elementen zijn ook geschikt voor verschillende vormen van informele sportactiviteiten (bijvoorbeeld voetballen, yoga en hardlopen). Daarnaast wordt er bij de watertoren een speelplek

gerealiseerd voor kinderen in de leeftijdscategorie 0-5 jaar (120 m2). Langs het hoofdpad wordt een speelobject ontworpen voor de leeftijdscategorie 6-11 jaar (500 m2). De speelplekken zijn zo ontworpen dat ze ook als sportaanleiding kunnen dienen (bijvoorbeeld fitness, urban sports en bootcamp). Daarnaast wordt een kunstgrasveld inclusief twee doeltjes toegevoegd als resultaat van de inspraakperiode, zodat sporten als voetbal en hockey te allen tijde gespeeld kunnen worden, ook op drukke zomerdagen.

Insteekhaven
Aan de noordzijde van het park, de kop, wordt de insteekhaven vernieuwd. Met het oog op reeds gepland kadeherstel is er voor gekozen om trappen richting het water aan te leggen die plek bieden voor zitten/liggen. Het wordt een rustige omgeving met zicht op waterplanten. Vanuit deze open plek kijk je rechtstreeks het park in. Het vormt daarnaast de schakel tussen het buurtpark en park Somerlust aan de Amstel. De uitvoering van de insteekhaven wordt meegenomen in de gehele aanpak van de kades in Amstelkwartier 2e fase.

Kop van het park
Rondom de oude assistent ingenieurswoning komt een haag te staan die aansluit bij de andere monumenten in het gebied. De tuin is opgedeeld in drie delen: een deel met een kunstgrasveld om te voetballen, een speelweide voor honden en een tuin voor de toekomstige bestemming van het pand.

Hek
Het buurtpark wordt grotendeels omsloten door een hekwerk, iets wat het park markeert waardoor een omsloten ruimte ontstaat waarbinnen gerecreëerd kan worden. Het hek krijgt een minimalistisch maar uniek ontwerp. Voor het hek wordt een apart programma van eisen opgesteld.

Duurzaamheid
Conform de Agenda Duurzaamheid wordt de openbare ruimte duurzaam ingericht en beheerd. Door de bestaande bomen leidend te laten zijn is duidelijk gekozen voor groen als uitgangspunt. Met het toevoegen van extra nieuwe bomen draagt het park bij aan de luchtkwaliteit van de omgeving en het verminderen van hittestress. Het park is natuurinclusief ontworpen en biedt door zijn gelaagde beplanting een diversiteit aan voedsel, schuil- en nestgelegenheid voor insecten, kleine zoogdieren en vogels. Naast de natuurlijke elementen worden er 40 nestkasten in het park opgehangen ter bevordering van de nestgelegenheid. Er zijn verschillende habitats gecreëerd zoals bloemrijk grasland, vaste planten, heesters en een diversiteit aan (bloeiende en vruchtdragende) bomen.

▲ Fig. 1: Plankaart Amstelkwartier (Bron:Stedenbouwkundig Plan van Amstelkwartier 2e fase Weststrook)

1. Inleiding

In het voorliggend boekje wordt het definitief ontwerp (DO) voor het buurtpark en maaiveldinrichting rondom het gasverdeelstation (GvS) en gasoverslagstation (GoS) geïllustreerd en beschreven. Dit document bouwt voort op het Voorlopig ontwerp openbare ruimte 2e fase Ooststrook (2015), het Stedenbouwkundig Plan van Amstelkwartier 2e fase Weststrook (vastgesteld op 10 mei 2017) en het Voorlopig ontwerp openbare ruimte Overamstel 2e fase Weststrook (vastgesteld op 17 juli 2018).

Het stedenbouwkundig plan "Amstelkwartier 2e fase Weststrook" is onderdeel van het plangebied Overamstel, waar een transformatieproces is ingezet van werkgebied naar een gemengd woonwerkgebied. Het stedenbouwkundig plan sluit aan op het aangrenzende plangebied Amstelkwartier 1e fase en de Ooststrook en vormt met de toekomstige 3e fase één gebied: Amstelkwartier. In Amstelkwartier 2e fase Weststrook komen circa 800 woningen. Amstelkwartier 2e fase Ooststrook is op dit moment in ontwikkeling. Voor het buurtpark dat beide delen bindt, is begin 2018 een participatieproces gestart.

De naam van het park ligt nog ter discussie bij de straatnamencommissie op het moment van indienen. Deze zal tijdens het proces duidelijk worden.

2. Opgave en context

2.1 Opgave

Het voormalige Zuidergasfabriekterrein met een prachtige collectie volwassen bomen en middenin de monumentale watertoren vormt de basis voor het toekomstige Buurtpark en hart van Overamstel. In de voorgaande documenten is het volgende over het park geschreven:

Stedenbouwkundig plan Amstelkwartier 2e fase weststrook

"Het noordelijk deel van het plangebied, wordt gekenmerkt door groen met monumenten en het insteekhaventje van de voormalige Zuidergasfabriek. Dit gebied langs de Amstel gaat onderdeel uitmaken van "Park Somerlust", het nieuwe park langs de Amstel. Het park vormt in combinatie met de fietsroute op de Korte Ouderkerkerdijk een belangrijke schakel tussen de stad en de Amstelscheg. Het grootste deel van het park is al gerealiseerd in Amstelkwartier 1e fase."

Voorlopig ontwerp Weststrook 2e fase

"Midden in het plangebied komt een centraal buurtpark te liggen. De combinatie van de bestaande volgroeide bomen, de monumentale watertoren midden in het park en de strategische ligging vormen de basisingrediënten voor een klassiek buurtpark. In het ontwerpproces voor het buurtpark wordt rekening gehouden met speelplekken. Het noordelijk deel van het plangebied wordt gekenmerkt door het groen rondom het insteekhaventje van de voormalige Zuidergasfabriek. De combinatie van volwassen bomen, monumenten van de voormalige Zuidergasfabriek, met als hoogtepunt de watertoren midden in het park en de strategische ligging midden in Overamstel vormen de basisingrediënten voor een klassiek stadspark. Door de gekozen saneringsmethode kunnen veel volwassen bomen in dit park worden behouden. Het ontwerp van het buurtpark is geen onderdeel van dit DO. Het buurtpark vormt samen met "Park Somerlust" aan de Amstel een belangrijke voorziening voor de bewoners van het Amstelkwartier, met zijn dichte bebouwing. De woonblokken lopen door tot aan de dijk, maar zijn zo geplaatst dat het uitzicht naar het water open blijft. Op die manier kan iedereen in de woonwijk de weidsheid van de Amstel ervaren. Daarnaast biedt het park een aangename tussenstop aan Amsterdammers op hun fietstochtje langs de Amstel."

De opgave is een buurtpark voor Overamstel, als belangrijke voorziening voor bewoners en bezoekers van de plek. Het ontwerp is tot stand gekomen in samenspraak met (toekomstige) bewoners door middel van drie participatieavonden. Daarnaast is ook de maaiveldinrichting rondom het gasverdeelstation (GvS) en gasoverslagstation (GoS) meegenomen.

Plankaart Overamstel Amstelkwartier 2e fase "Weststrook" (voorbeelduitwerking)

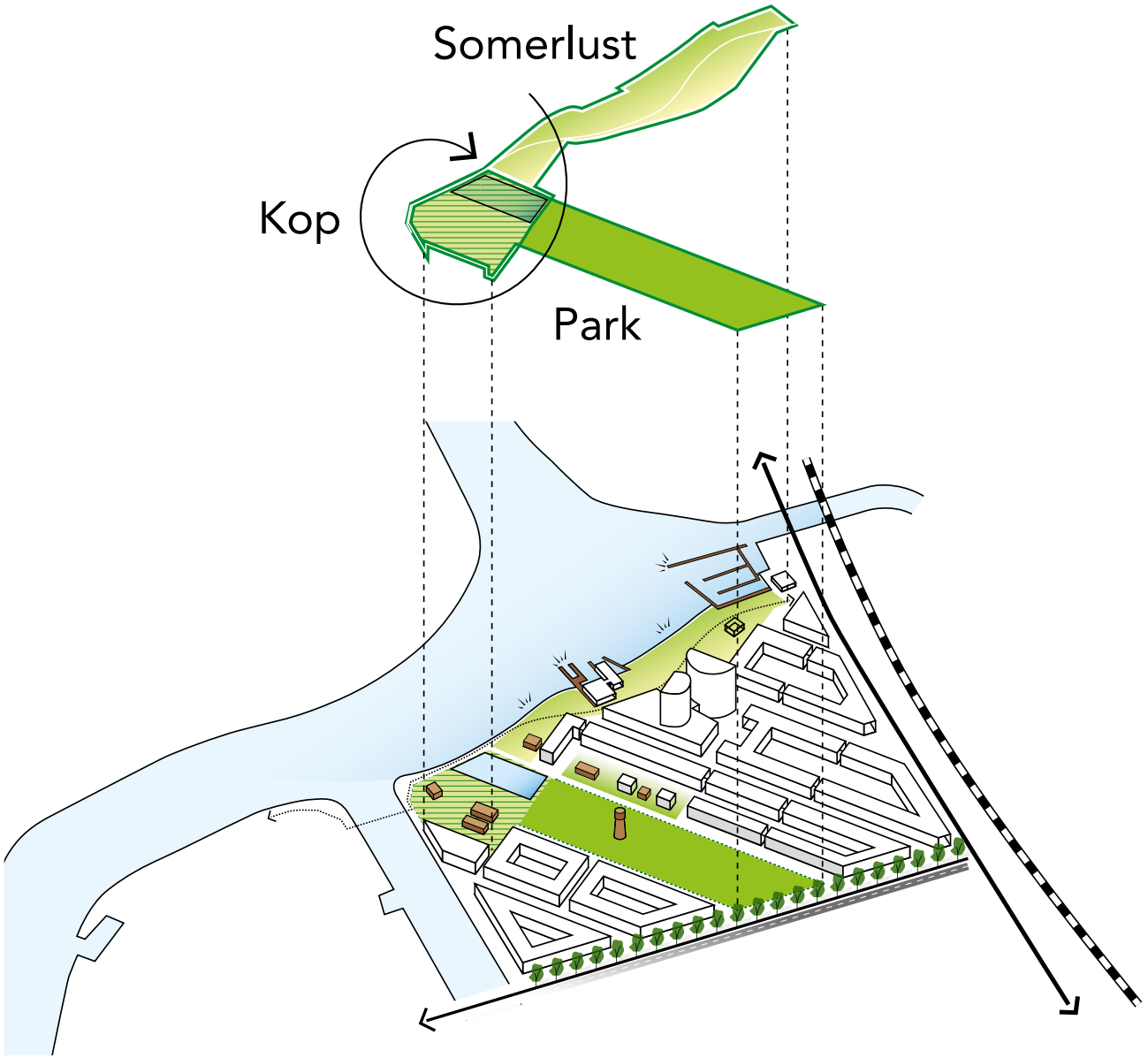
2.2 Context

Het uitgangspunt voor Amstelkwartier is een (hoog) stedelijk leefmilieu. Fysieke kenmerken hiervan zijn een hoge bebouwingsdichtheid, compacte bebouwing en menging van functies.

In het DO voor het Buurtpark wordt een onderscheid gemaakt tussen de verschillende parkdelen:

- Somerlust (aangelegd 2015) ligt aan rivier de Amstel en heeft een open karakter gericht op het water. Het is een plek die ook veel mensen buiten de buurt aantrekt. Een unieke plek in Amsterdam met uitzicht over de Amstel. Een plek om even uit te waaien en je buiten de stad te voelen. Somerlust maakt geen deel uit van het definitief ontwerp, maar is is vanwege de ligging uiteraard wel van invloed.
- Het park wordt daarentegen een (met een hek) omsloten ruimte die tussen de stadsblokken komt te liggen. De bestaande bomen geven als van nature een open en dichte kant aan het park, met de watertoren als bijzonder middelpunt. Het is een park voor de buurt, maar zal net als alle stadsparken in Amsterdam ook andere bezoekers trekken.
- Ten slotte is de kop de schakel tussen Somerlust en het Park. Het is de entree van het Buurtpark vanaf de Amstel gezien en de plek waar het park naar de Amstel toe opent. De oude insteekhaven (waterbassin) en de assistent ingenieurswoning doen mee in de lange lijn van monumenten langs de Amstel en Somerlust zoals tHuis aan de Amstel. Ook ligt hier de belangrijke route (hoofdnet voetgangers en plusnet fiets) Korte Ouderkerkerdijk.

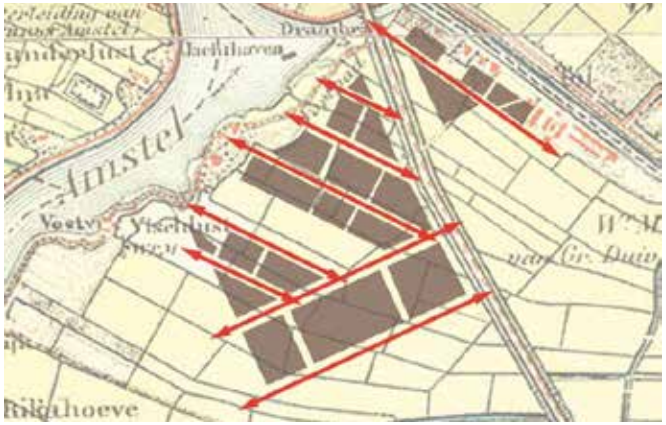
Er is gekozen om de twee delen (het Park en de Kop) als geheel, maar met eigen karakters te beschouwen en te ontwerpen, in samenhang met het park Somerlust.

2.3 Geschiedenis

De historische ontwikkeling van het plangebied is bepalend geweest voor de huidige verschijningsvorm van het gebied. Begin 20e eeuw lag het plangebied Overamstel aan de rand van de stad en was daardoor uitstekend geschikt voor de vestiging van stadsrandfuncties. Eerst kwam de gemeentelijke Zuidergasfabriek gevolgd in de jaren dertig door de Rioolwaterzuiveringsinrichting-Zuid.
Bijzonder is dat de agrarische verkavelingsstructuur van het veenlandschap de basis vormde voor de wegen- en bebouwingsstructuur. Hoewel nagenoeg niets meer over is van de poldersloten, is het verkavelingspatroon tot vandaag de dag zichtbaar in de oriëntatie van gebouwen, wegen en groen.

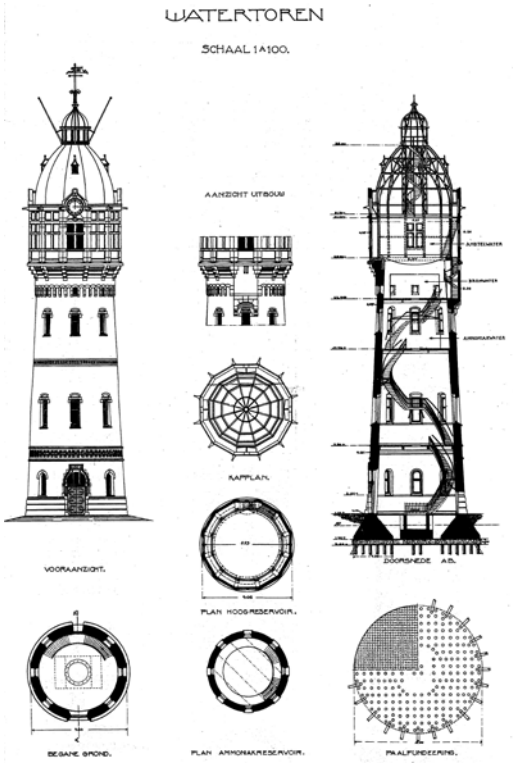
Een deel van het voormalige gasfabriekterrein maakte in 1985 plaats voor een uitbreiding van de Rioolwaterzuiveringsinrichting. In 1990 werd het gebied nog beter bereikbaar met de voltooiing van de ringweg A10 en in 1997 met de ingebruikneming van de ringlijn van de metro. Twee afslagen, de S111 en de S110, en de metrostations Spaklerweg en Overamstel ontsluiten sindsdien het gebied.

In 1906 werd, in opdracht van de Gemeente Gasfabrieken, begonnen met de aanleg van de Zuidergasfabriek. Deze werd in 1913 in bedrijf genomen. De watertoren (45 meter hoog) bij de Zuidergasfabriek aan de Spaklerweg is ontworpen door architect J.L. Seeuwen en werd gebouwd in 1911.
Waarschijnlijk heeft de architect Seeuwen ook de overige panden van de Zuidergasfabriek ontworpen. De eerste gashouder was door zijn omvang tot in de jaren 70 een enorme blikvanger langs de Amstel. Bij de overschakeling van kolen- op aardgas sloot de gasfabriek en werden de gashouders afgebroken. In 2003 zijn de Watertoren en enkele andere gebouwen van de Zuidergasfabriek op de Monumentenlijst geplaatst.
Vanaf de opening van de Zuidergasfabriek was er op de Amstel een veerdienst tussen de Amsteldijk en de Zuidergasfabriek. Deze dienst werd opgeheven bij de opening van de Utrechtsebrug in 1954.

In 1941 fuseerden de Gemeente Gasfabrieken en de Gemeente Elektriciteitswerken tot het Gemeente Energie Bedrijf (G.E.B.). In 1994 is het G.E.B. verzelf-standigd en onder de naam NUON voortgezet. In navolging van de bepalingen van de Splitsingswet is Liander N.V. in juli 2008 afgesplitst van de Nuon-groep en voert het sinds 12 november 2008 de nieuwe naam Liander. Nuon gaat verder als productie- en leveringsbedrijf. Liander N.V. gaat verder als onafhankelijk regionaal netwerkbedrijf en vormt de kern van het nieuwe netwerkbedrijf Alliander. Bij de opsplitsing heeft Alliander het terrein in erfpacht gekregen en was Nuon huurder van enkele gebouwen.Inmiddels is ook de Nuon weg en wordt er in Amstelkwartier fase 2 ontwikkeld.

Monumenten Zuidergasfabriek

Complexnummer 526947, Zuidergasfabriek, 1907-1913 bestaande uit:

- Watertoren (Spaklerweg), (architect J.L. Seeuwen) (monumentnummer 526948);
- Regulateurgebouw (Spaklerweg) (monumentnummer 526949);
- Opzichterswoning (Spaklerweg 24) (monumentnummer 526950);
- Directiegebouw (Spaklerweg 26-28) (monumentnummer 526951);
- Ingenieurswoningen (Spaklerweg 30-32) (monumentnummer 526952);
- Portiersgebouw en hekwerk (Korte Ouderkerkerdijk, bij 45) (monumentnummer 526953 en 526955);
- Directeurswoning (Korte Ouderkerkerdijk 45) (monumentnummer 526954),

3. Bestaande situatie

3.1 Sanering

Eind 2012 is, na een uitgebreid participatietraject, met advies van extern deskundigen en de GGD en met instemming van het stadsdeel het Saneringsonderzoek voor de voormalige Zuidergasfabriek vastgesteld in de gemeenteraad. In dat saneringsonderzoek wordt beargumenteerd dat het in veel opzichten beter is om de verontreinigde bodem niet af te graven. Ontgraven zou leiden tot veel overlast, milieubelasting en meer blootstelling dan wanneer de verontreiniging niet wordt verwijderd. Bovendien kan de verontreinigde grond niet worden verwijderd zonder de monumentale bomen te verwijderen en zonder risico's voor de monumenten. Het uitgangspunt van de voorkeursvariant is dat de risico's worden weggenomen door de aanleg van een leeflaag met schone grond. Gebruikers, bewoners, maar ook de werknemers van de aannemers komen daardoor niet met verontreinigde grond in aanraking en lopen geen risico. Door de gekozen saneringsmethode kunnen veel volwassen bomen en monumenten in het park behouden blijven. Overlast door ontgraving en transportbewegingen worden beperkt. De sanering is eind 2018 goed afgerond.

Met het Raamsaneringsplan dat op 14 oktober 2013 door de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is vastgesteld, is ook de formele toestemming van het bevoegd gezag Wet Bodembescherming geregeld.

Foto's sanering medio 2017/begin 2018

Het uitgangspunt van de sanering is tevens het uitgangspunt van het parkontwerp: het behouden van bomen en monumenten. Zij zijn het uitgangspunt en het park vormt zich naar deze belangrijke dragers.

3.2 Kabels en leidingen

In het plangebied worden veel bestaande kabels en leidingen verlegd of verwijderd. Het betreft voornamelijk de hoofdtracés van gasleidingen, persleidingen en telecommunicatie.
Onder de rijbaan van de Kruysweerstraat ligt een 40 bar gasleiding (Gasunie). Daarnaast liggen er in het park twee gasleidingen (Liander), één van 1 bar en de ander van 8 bar **(1.)**. Dit betekent voor het park dat er geen bomen of bouwwerken gerealiseerd kunnen worden op of vlak naast de gasleiding (minimale afstand bomen is 2 meter vanuit het hart en bouwwerken 5 meter).

Gasontvangstations, gasexpansieturbine en gasverdeelstation

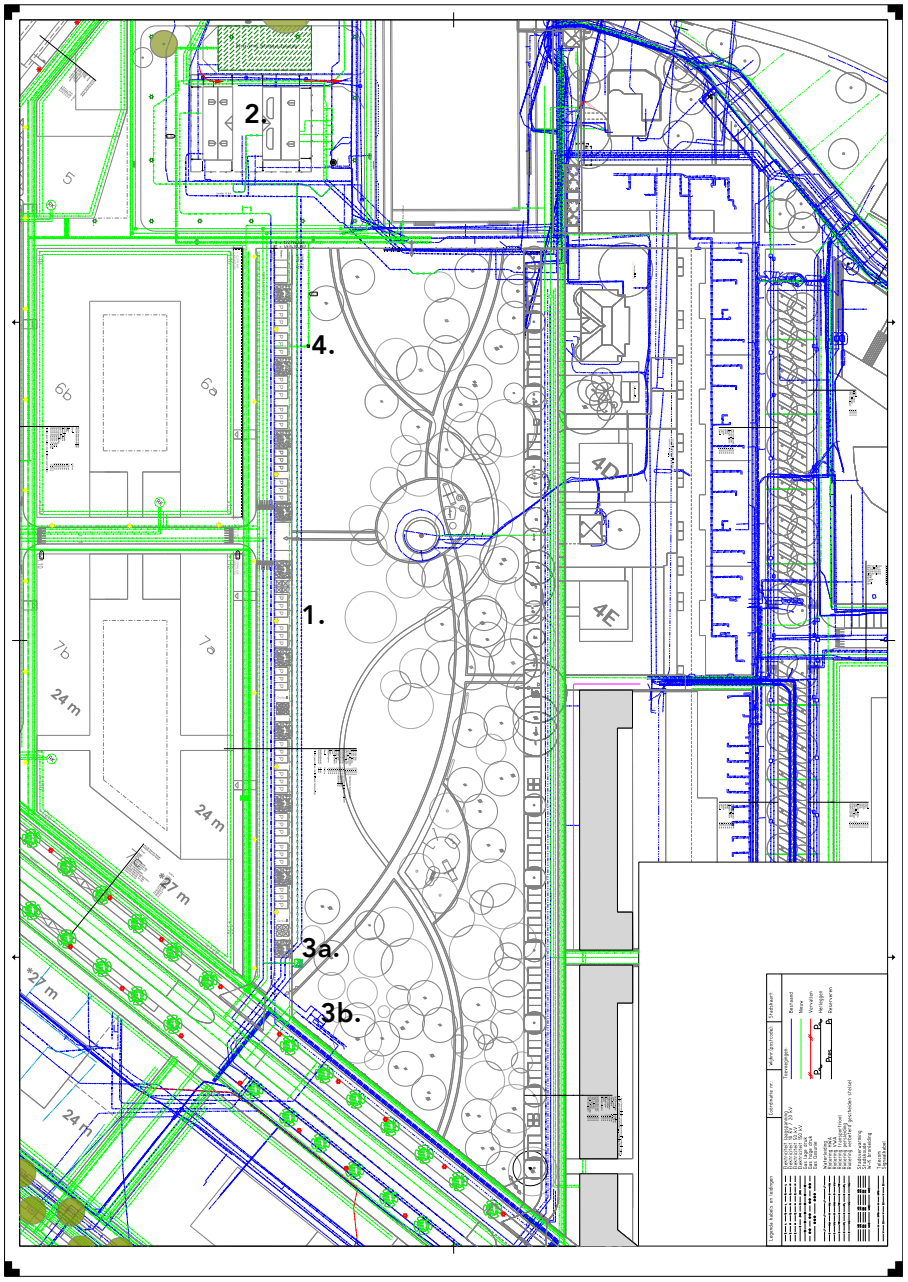
Op dit moment bevinden zich op het terrein van Alliander een gasontvangstation (GOS), gasverdeelstation (GVS) en een gasexpansieturbine (GET). Het opnieuw exploiteren van een GET is niet rendabel, maar het nieuwe GOS en het nieuwe GVS worden geplaatst in het de monumentale pand van het voormalige regulateursgebouw en metergebouw **(2.)** van de Zuidergasfabriek gelegen in de kop van het plangebied. Op deze wijze krijgen de monumentale gebouwen hun oude functie terug.

Persleidingen en rioleringen

Er komt een tweepompsnatgemaal in de zuidoosthoek van het park die het vuilwater uit het plangebied verzamelt en middels een persleiding onder de rijbaan van de Amstelstroomlaan en de Spaklerweg naar het boostergemaal (hoek Spaklerweg en verlengde van Marwijk Kooystraat) brengt.

Door een gefaseerde ontwikkeling van het gebied zullen ook de kabels en leidingen gefaseerd aangelegd gaan worden. Voor de uitvoering van de 1e fase is naast de gebruikelijke distributienet een rioolgemaal noodzakelijk. Deze is in de zuidoosthoek van het park geprojecteerd (**3a.**). Nabij het rioolgemaal is ook een afsluiter set van de Gasunie gesitueerd (**3b.**). De afwerkhoogte en plek is afgestemd met Gasunie. Op deze afsluiter set is ook een aftakking gemaakt van de doorgaande hogedruk gasleiding welke de GOS in het monument van gas voorziet.

Er blijft ook verontreinigd grondwater achter. Om te voorkomen dat het verontreinigd grondwater zich verspreidt door grondwaterstroming. is er bij de sanering een drainagestelsel aangelegd. Met dit stelsel wordt grondwater onttrokken en daarmee wordt ervoor gezorgd dat de grondwaterstroming van buiten het gebied naar binnen is gericht. Het onttrokken water wordt gezuiverd en vervolgens geloosd. Om te controleren dat de verontreiniging zich niet verspreidt wordt een monitoringsysteem van peilbuizen in stand gehouden. De peilbuizen worden regelmatig bemonsterd en de grondwaterstand gemeten, zodat veranderingen kunnen worden waargenomen en zo nodig maatregelen getroffen kunnen worden. In het park is tevens een besturingskast **(4**.) geplaatst die het drainpompgemaal in de Parklaan aanstuurt.

Kabels en leidingen in gebied

3.3 Kademuren

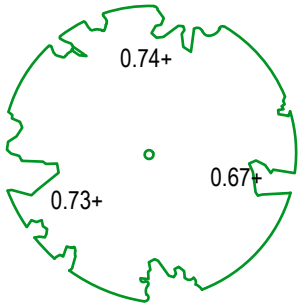
De functieverandering van het gebied zorgt ervoor dat de constructieve veiligheid van de aanwezige kademuren beschouwd zijn. Daarnaast heeft V&OR uitgesproken dat de kades een minimale restlevensduur van 25 jaar moeten hebben bij de overdracht. Er is daarom een onderzoek gestart naar de kwaliteit van de kademuren. Uit dit onderzoek (september 2018) is gebleken dat de kwaliteit van diverse delen van de kademuurconstructie aan de oostzijde van de Duivendrechtsevaart onvoldoende is voor de nieuwe situatie. Vervolgens is besloten om de gehele kademuurconstructie aan de oostzijde van de Duivendrechtsevaart vanaf de Amstel tot en met de insteekhaven bij het terrein van Liander in het gebied Overamstel te onderzoeken, omdat langs deze constructie diverse gebiedsontwikkelingen van Overamstel gepland staan. Om de ontwikkeling van het park niet in de weg te staan is er besloten om voor het vaststellen van het ontwerp de insteekhaven (waterbassin) los te knippen van de plangrens van het park, en deze bij de gehele kademuurconstructie op te pakken.

3.4 Bomen

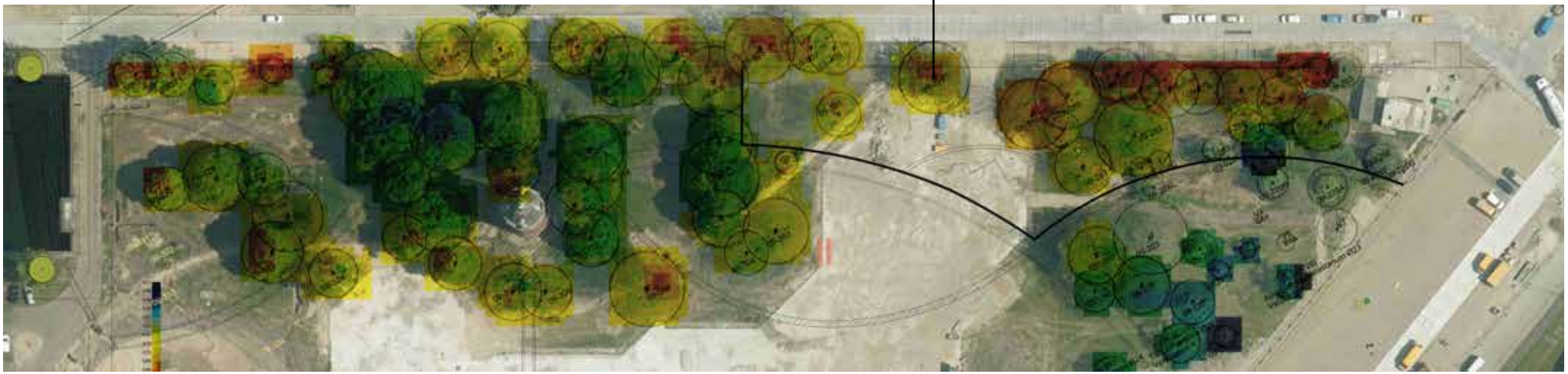
Zoals gezegd bij de sanering, de bomen zijn het uitgangspunt voor het ontwerp van het park. Dat betekent dat de bomen leidend zijn en het ontwerp zicht daarop aanpast. Asfaltpaden worden waar mogelijk aangepast om de bestaande bomen te besparen en waar de paden de bestaande wortelpakketten raken, zijn er oplossingen met behulp van kratjes verzonnen. De bestaande bomen zijn zorgvuldig ingemeten (X,Y,Z) en gewaardeerd op kwaliteit.

De bomen in het park wortelen oppervlakkig, waardoor er extra grond (minimaal 20cm) moet worden aangebracht om het toekomstige gras en beplanting een kans te geven om te groeien. Het aanbrengen van de nieuwe leeflaag vraagt om een chirurgische precisie. Dit kan niet in één keer. Per groeiseizoen kan er maximaal 10 centimer worden aangebracht, zodat de bomen overleven. Dit betekent dat de eerste 10 centimeter eind 2018 wordt aangebracht en in 2019 de tweede laag.

Inmeting op drie plekken rondom de bomen.

4. Participatie

Voor de inrichting van het park en de insteekhaven is begin 2018 een participatietraject opgestart. In drie avonden is samen met de (toekomstige) bewoners en andere belanghebbenden gegeken naar het ontwerp voor het park. Na de eerste avond heeft ook een workshopdag plaatsgevonden met de kinderen van de Montessorischool de Amstel (basisonderwijs), die zich in de buurt van het park bevindt.

Hieronder is beschreven wat de belangrijkste opmerkingen uit de verschillende avonden waren. In het boekje zijn per onderwerp ook de belangrijkste punten op een rij gezet.

Avond 1

Tijdens de eerste avond werd een eerste analyse van de plek gepresenteerd. De ontwerpers hadden aan de hand van een aantal thema's beelden meegenomen en aan de hand van post-its en deze beelden zijn in een aantal groepen collages gemaakt van woord en beeld. Deze collages verbeelden de beoogde sfeer/karakter van het park en de belangrijkste wensen:

- Plek voor jong en oud met een variatie in drukke/rustige plekken
- Park is voor mens en natuur, biodiversiteit is vanzelfsprekend belangrijk
- Spelen met natuurlijke elementen (het moet ook mooi zijn als er niet gespeeld wordt)
- Waterbassin voor openbaar gebruik
- Niet fietsen in het park

Participatie met basisschool

Met de kinderen van de school hebben de ontwerpers met name gewerkt met beeld. De jongste klassen hadden zelf met hun juf of meester al grote tekeningen gemaakt waar zij van droomden in het park die werden besproken. In de groepen 3 t/m 8 werd door middel van een groot vel met voorbeelden van speeltoestellen en aanleidingen gestickerd wat kinderen het liefste zouden willen. Hieruit kon de voorkeur voor een sfeer of type (iconische objecten, landschappelijke omgeving, materialen etc.) worden gezocht. Uit de beelden werden met name plekken gekozen om te:

- Glijden
- Klimmen en klauteren
- Schommelen
- Springen
- Duikelen
- Ontdekken
- Voetballen / rennen / vrij spelen

Avond 2

Tijdens de tweede avond werd het schetsontwerp gepresenteerd. In het schetsontwerp zijn zoveel mogelijk wensen van belanghebbenden verwerkt. Hierbij werd duidelijk dat er soms compromissen waren gesloten vanwege de uiteenlopende wensen, maar dat er veel draagvlak was voor de geformuleerde uitgangspunten en basis ingrediënten. Dit werd aan de hand van belangrijke bouwstenen toegelicht. Na de presentatie en het beantwoorden van de vragen is weer in groepen uiteengegaan om opmerkingen te geven op het ontwerp.

De belangrijkste punten waren:

- Minder brede paden
- Geen spelen in het waterbassin
- Te veel nadruk op spelen
- Meer beplanting/natuur
- Hondenuitlaatplek

Avond 3

Tijdens de derde en laatste avond werd het voorlopig ontwerp gepresenteerd en uitgelegd wat er met de laatste opmerkingen was gedaan. Hier werd positief op gereageerd, met hier en daar nog een laatste opmerking ter verbetering.

Wij kijken terug op een positief proces met veel betrokken mensen en danken hen voor hun tijd, moeite en zinvolle inbreng!

Avond 1

Participatie met basisschool

Avond 2

Avond 3

5. Definitief ontwerp

5.0 Park
5.1 Beplanting
5.2 Ontsluiting & parkeren
5.3 Toegankelijkheid & paden
5.4 Meubilair & verlichting
5.5 Spelen & sporten
5.6 Hekwerk
5.7 Duurzaamheid en biodiversiteit

5.8 Kop
5.9 Waterbassin
5.10 Gasverdeelstation
5.11 Monument/tuin

PARK
5.1 Beplanting

De basis van het Buurtpark is het groen. De bestaande bomen, de nieuw bomen, de onderbeplanting, vaste planten, gras en bollen. Middels paden om te wandelen en zitelementen kan worden genoten van de natuur en de wisselende seizoenen in het park. Het park kan nu al als een arboretum worden gezien vanwege de vele soorten bomen die er te vinden zijn. Dit wordt verder aangevuld met nieuwe soorten die de seizoensbeleving versterken en met noot- en vruchtdragene soorten die voedsel bieden voor de fauna in het park.
De namen van de bomen zullen worden gekoppeld aan verschillende nestkasten die in de bomen komen te hangen.

In het bestek wordt afgestemd welke grondsoort en en de hoeveelheid (m3) grondopbouw bij de diverse beplantingssoorten benodigd is.

Belangrijke punten uit participatie
- Diversiteit in bomen / lagen / kleuren
- Vaste planten
- Seizoensbeleving
- Zichtlijnen wat betreft de veiligheid
- Open/dicht afwisseling
- Biodiversiteit als onderdeel van beplanting
- Nest-, voedsel- en schuilgelegenheid

Om het rijke arboretum van de plek te laten zien, is er gekozen om dit met het thema biodiversiteit te verbinden. Aan de diverse soorten bomen worden verschillende type nestkasten (40 stuks) opgehangen:

32 mm - koolmees (ook geschikt voor boomklever, bonte vliegenvanger en ringmus)
28 mm - pimpelmees
30 mm - kuifmees
35 mm - huismus
40 mm - ringmus
45 mm - spreeuw
50 mm - grote bonte specht

STADS HOUT

Bomen bestaand

Pterocarya fraxinifolia

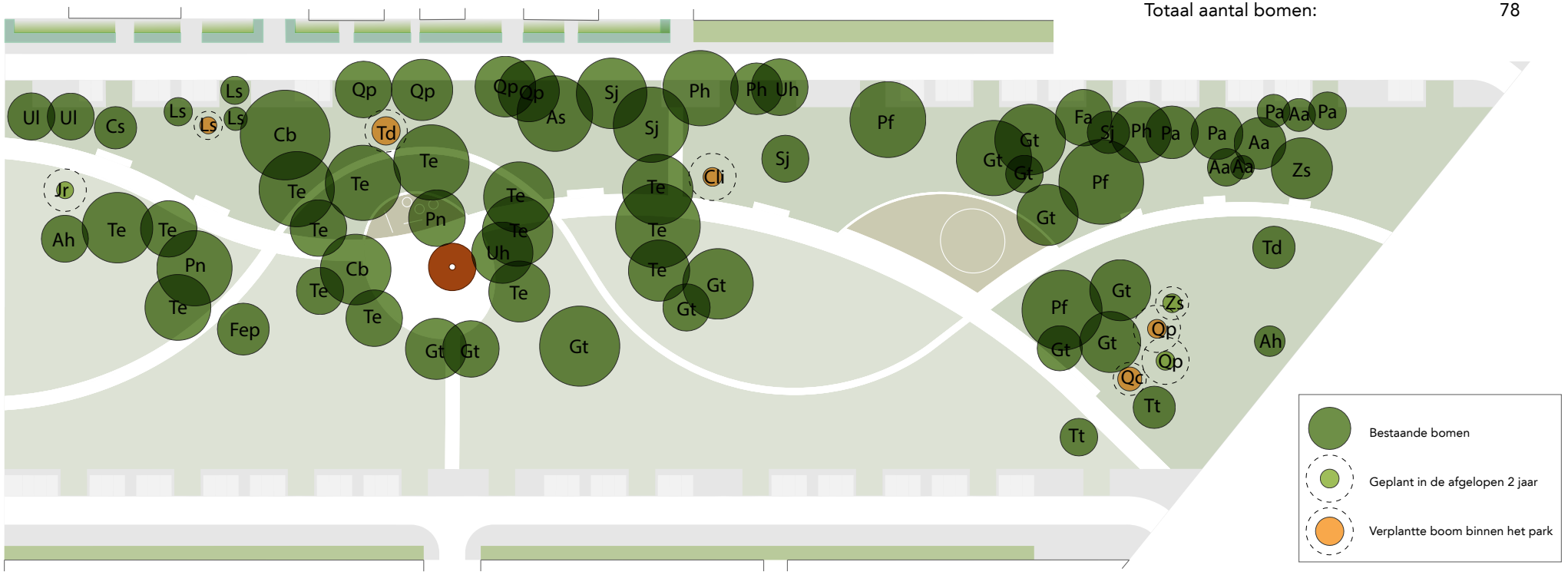
Tilia x europaea

Prinus Nigra

Bestaande bomen (24 verschillende soorten)

Aa	Ailantus altissima	4
Ah	Aesculus hippocastanum	2
As	Acer saccharum	1
Cb	Carpinus betulus	2
Cli	Cedrus libani ''glauca"	1
Cs	Castanea sativa	1
Fa	Fraxinus angustifolia	1
Fep	Fraxinus excelsior "pendula"	1
Gt	Gleditsia triacanthos	12
Jr	Juglans regia (geplant 2018)	1
Ls	Liquidambar styraciflua	4
Pa	Prunus avium	4
Pf	Pterocarya fraxinifolia	3
Ph	Platanus x hispanica	3
Pn	Pinus nigra	2
Qc	Quercus coccinea	1
Qp	Quercus palustris	6
Sj	Sophora japonica	4
Td	Taxodium distichum	2
Te	Tilia x europaea	15
Tt	Tilia tomentosa	2
Ul	Ulmus "lobel"	2
Uh	Ulmus hollandica	2
Zs	Zelkova serrata	2
	Totaal aantal bomen:	78

Nieuwe bomen

Liriodendron

Catalpa bignonioides

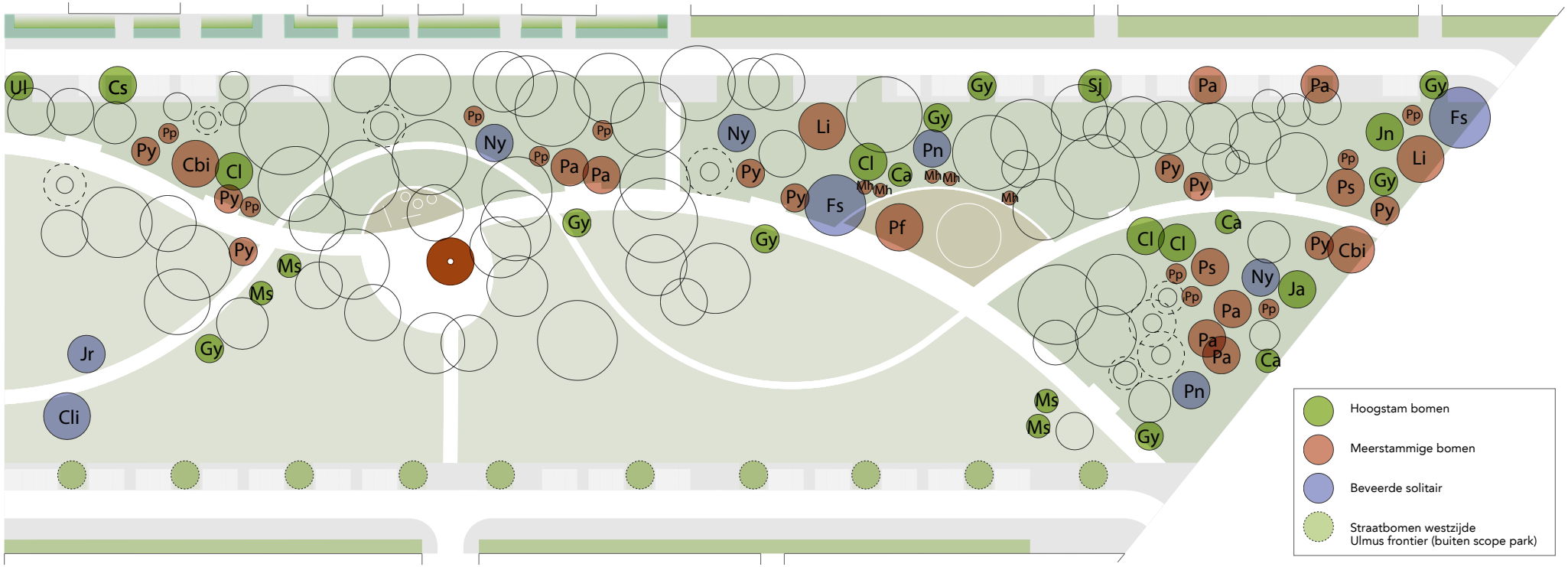

Styphnolobium

Nieuwe bomen (20 soorten)

Ca	Carya illinoiensis	3
Cbi	Catalpa bignonioides	2
Cs	Castanea sativa	1
Cl	Cladrastis kentukea	4
Cli	Cedrus libani ''glauca"	1
Fs	Fagus sylvatica'	2
Gy	Gymnocladus dioicus	8
Ja	Juglans ailantifolia	1
Jn	Juglans nigra	1
Jr	Juglans regia ''Broadview"	1
Li	Liriodendron tulipifera	2
Mh	Malus hupehensis	4
Ms	Malus sylvestris	5
Ny	Nyssa sylvatica	3
Pa	Prunus avium	7
Pn	Pinus nigra	2
Ps	Pinus sylvestris	2
Pp	Parrotia persica	10
Pf	Pterocarya stenoptera / fraxinifolia	1
Py	Prunus yedoensis	9
Sj	Styphnolobium japonicum	1
Ul	Ulmus "Lobel"	1

Totaal aantal bomen: 71
Waarvan in het park: 64

Bloeiend

Malus sylvestris

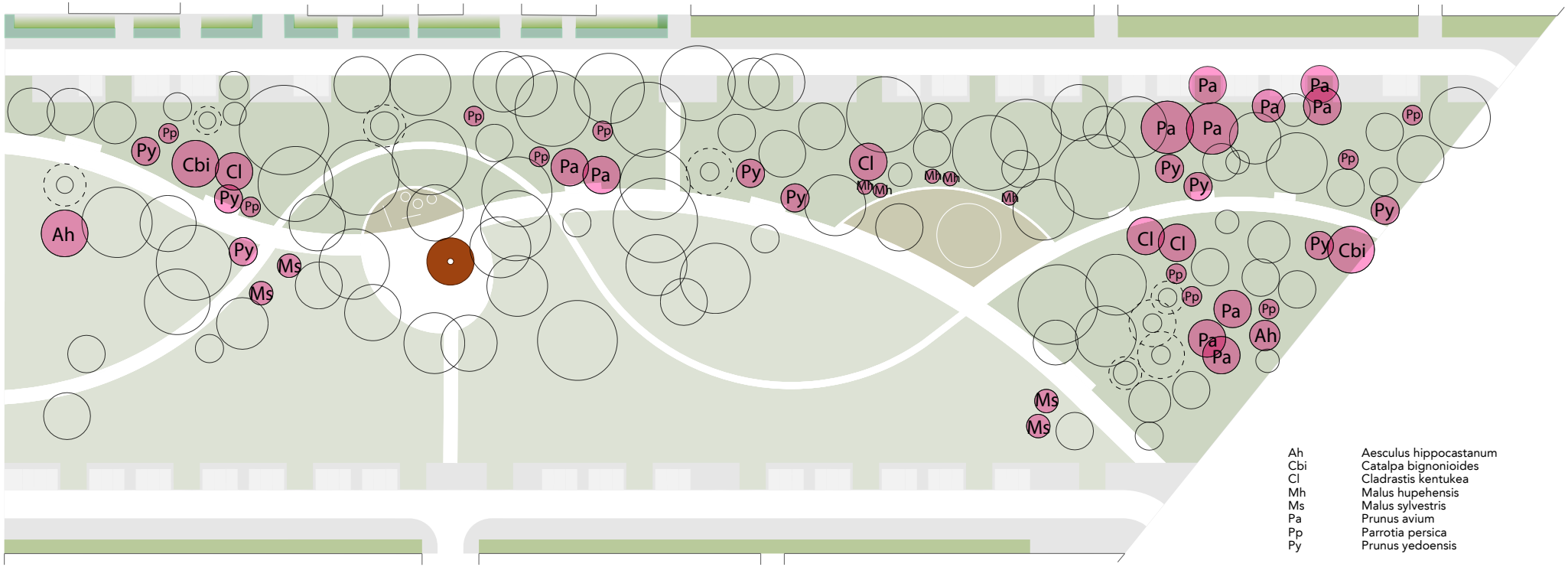
Prunus x yedoensis - meerstammig

Prunus avium - meerstammig

Cladrastis

Herfstkleur

Cladrastis kentukea

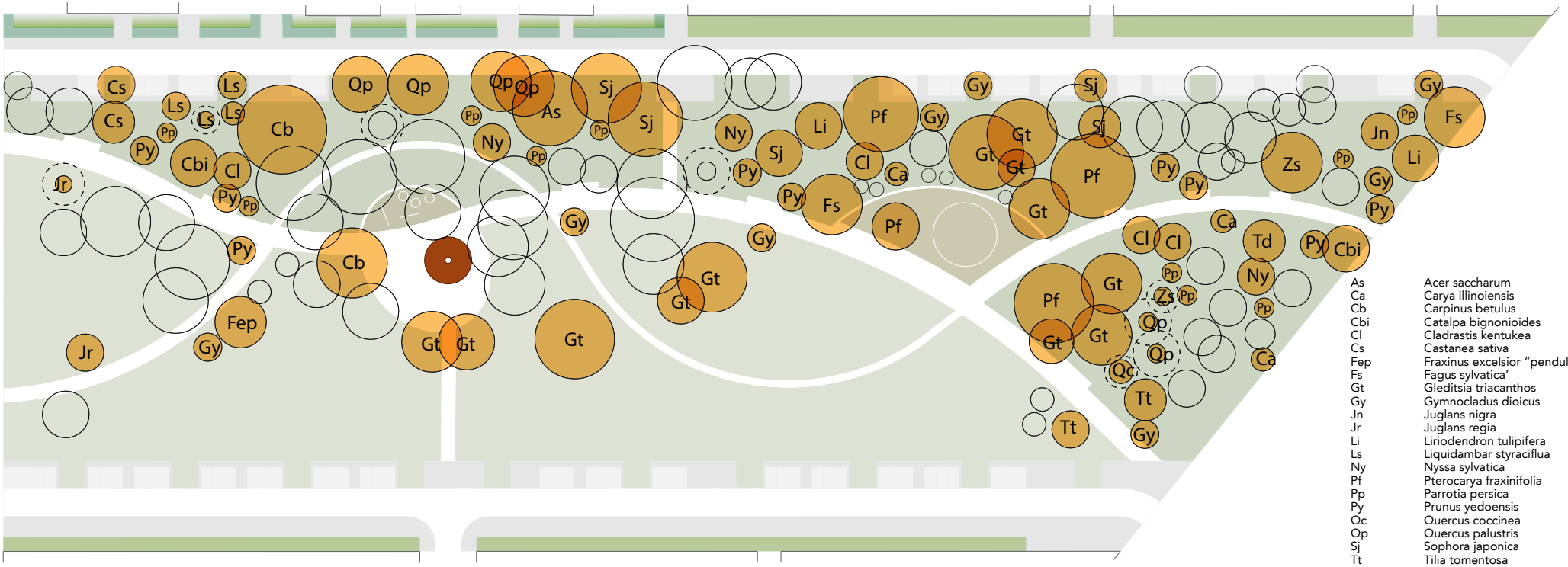
Fagus sylcatica

Prunus x yedoensis

Parrotia

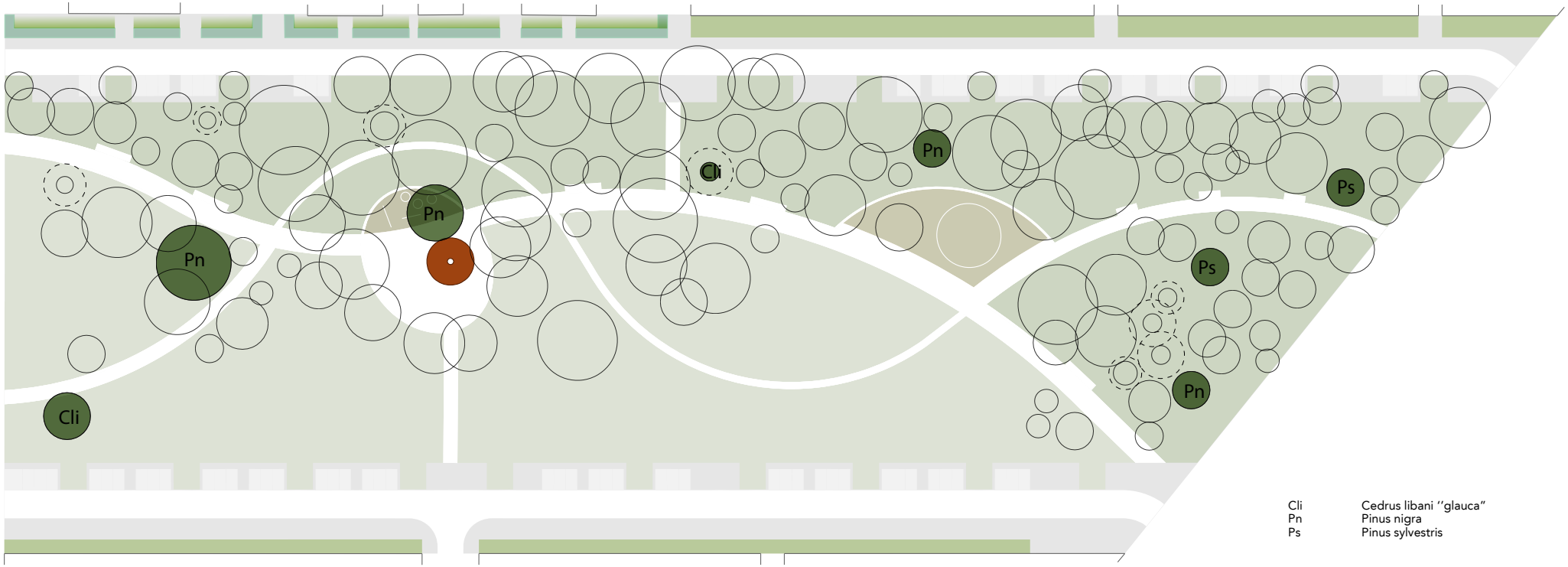
Cedrus libani ''glauca"

Pinus nigra

Pinus sylvestris

Fruit- en notenbomen

Juglans nigra

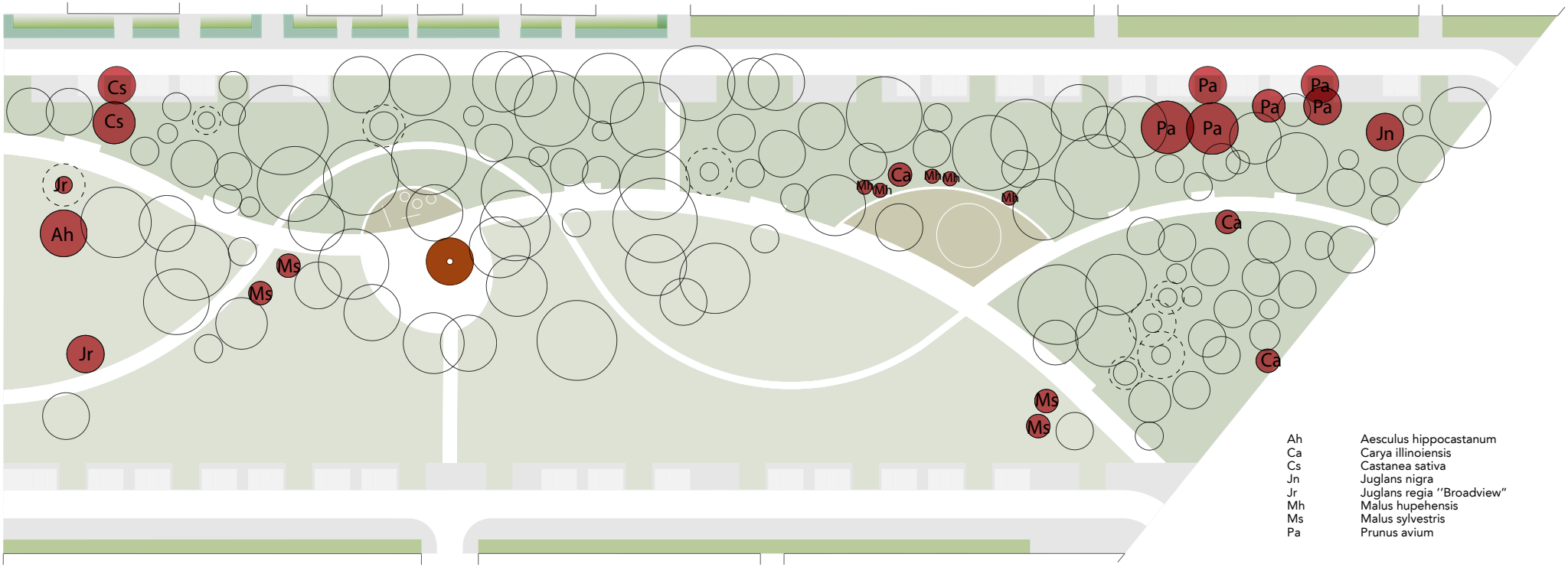
Malus sylvestris

Juglans nigra

Carya illinoiensis

Heesters

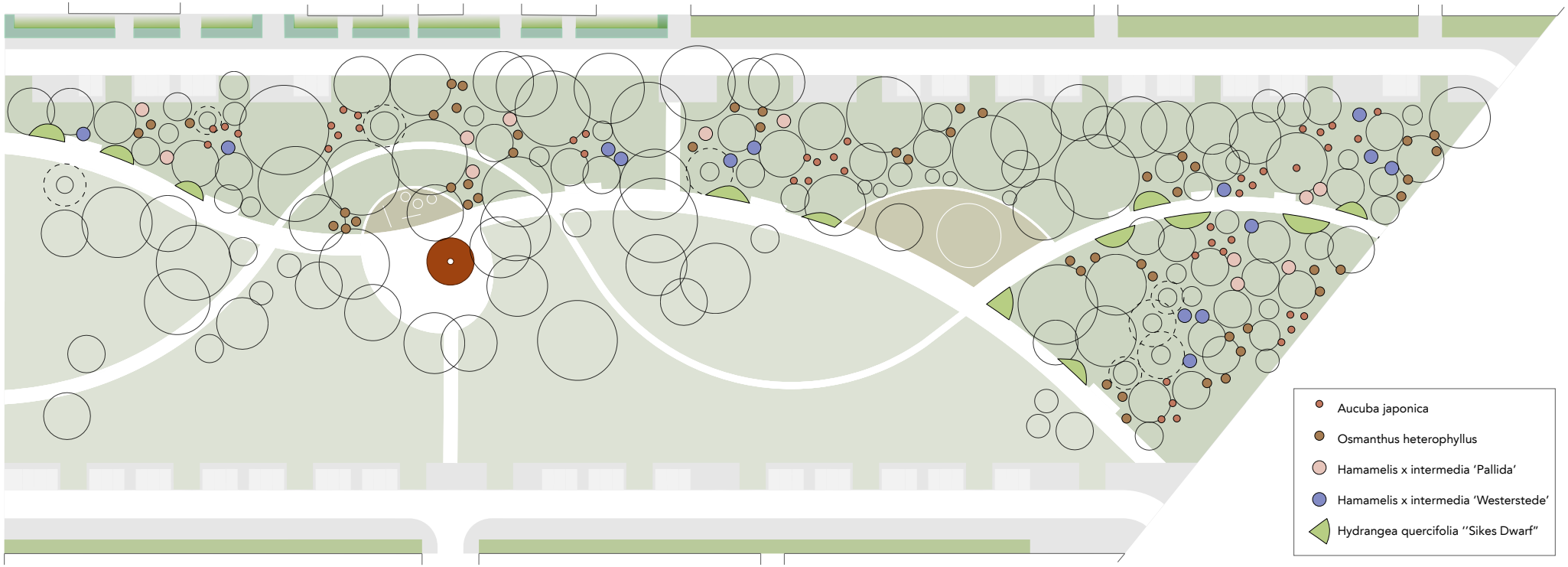
Hamamelis

osmanthus heterophyllus

Hydrangea quercifolia

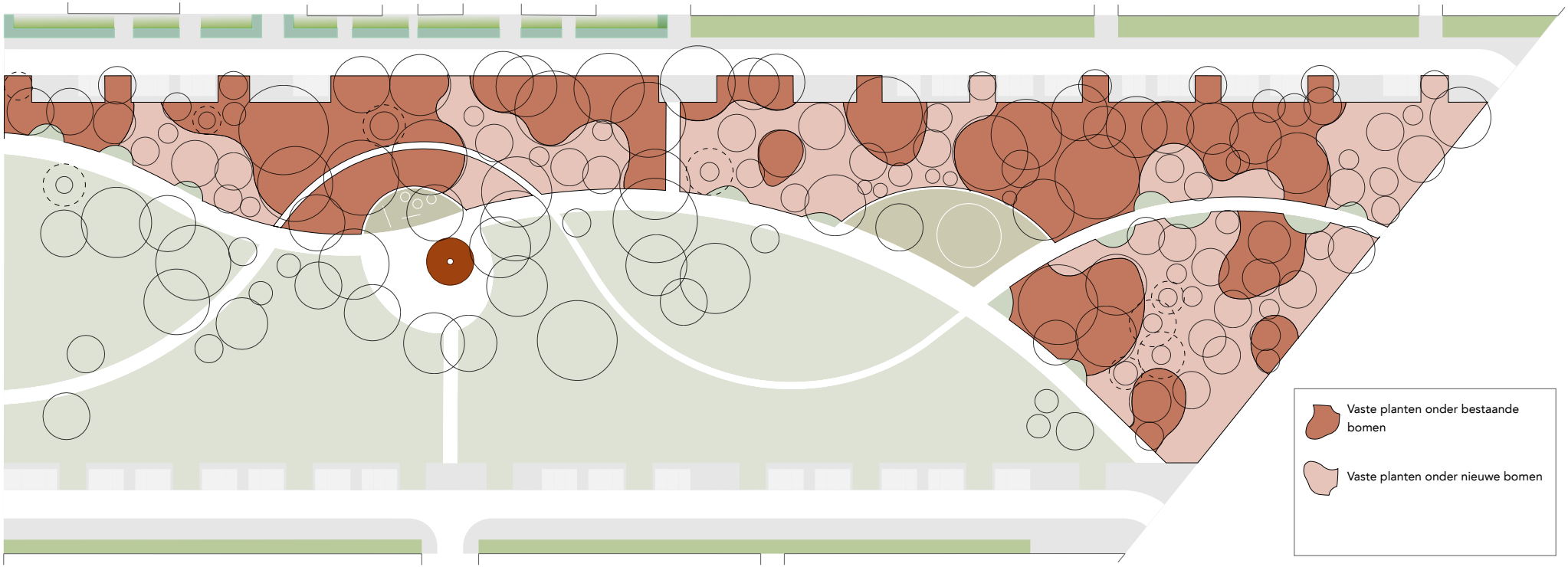
Vaste planten

Totaalbeeld mix onder bestaande bomen

Totaalbeeld mix onder nieuwe bomen

Vinca Major (in mix A)

Lamium galeobdolon ‘Florentinum’ (in mix A)

Euphorbia amygdaloides var. Robbiae (in mix A)

Arum italicum (in mix A)

Groepen Iris foetidissima (in mix A)

Brunnera macrophylla (in mix B)

Geranium cantabrigiense ‘St. Ola’ (in mix B)

Euphorbia amygdaloides var. Robbiae (in mix B)

Pachyphragma macrophyllum (in mix B)

Groepen Trachystemon orientalis (in mix B)

‘Dryopteris mix’ in stromen tussen mixen

‘Aster mix’ in stromen tussen mixen

Liriope muscari ‘Moneymaker’ (in mix A en B)

Carex morrowii ‘Mosten’ (in mix A en B)

Geranium ‘Tiny Monster’ (in mix A en B)

Nepeta ‘Walkers Low’ (in mix A)

Hemerocallis ‘Gentle Shepard’ (in mix B)

Bergenia ‘Vinterglöd (in mix B)

‘Aster mix’ in stromen tussen mixen

Hakonechloa macra in stromen tussen mixen

Groepen Phlomis russeliana in mixen

Groepen Anemone ‘Honorine Jobert’ in mixen

Groepen Persicaria rosea in mixen

Groepen Aruncus dioicus in mixen

Bollen

Bollen in vaste planten:
Narcissus poeticus recurvus
Narcissus triandrus 'Thalia'
Bollen in gazon:
Crocus tommasinianus 'Barr's Purple'
Crocus tommasinianus
Narcissus 'Topolino'
Narcissus 'February Gold'
Puschkinia var. libanotica
Chionodoxa 'Blue Giant'
Bollen in bloemrijk grasland:
Allium 'Purple Rain'
Allium nigrum
Camassia leichtlinii 'Caerulea'
Narcissus 'Ice Follies'

Bollen in vaste planten

Bollen in gazon

Bollen in bloemrijk grasland

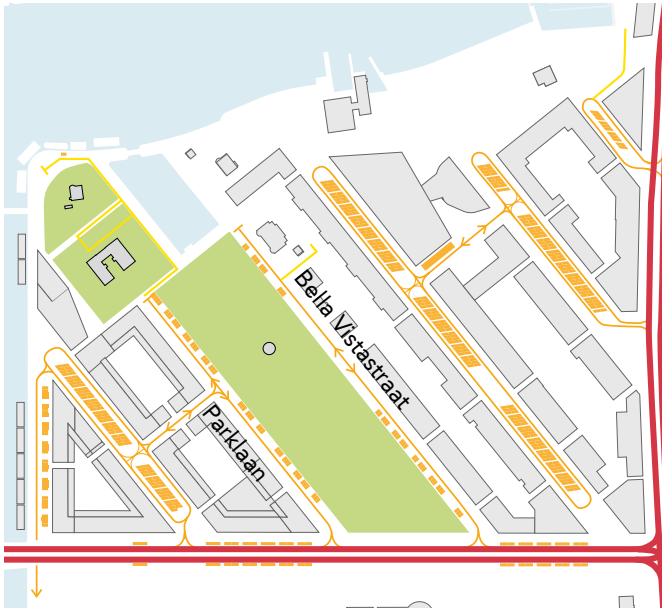

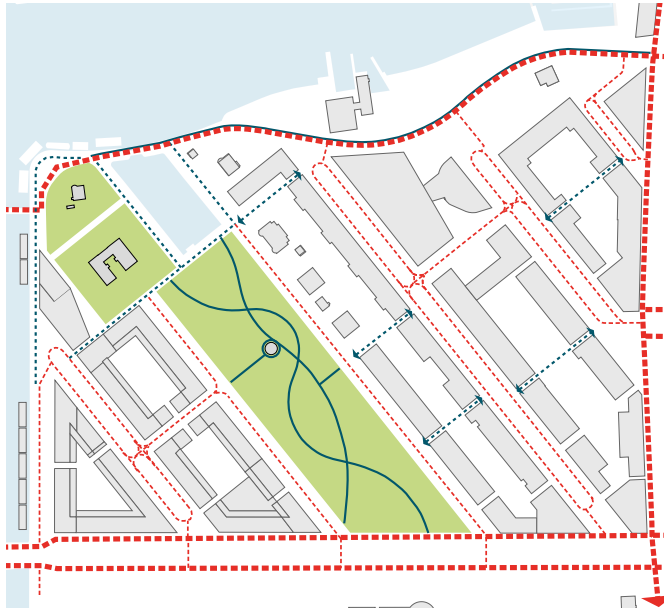

5.2 Ontsluiting & parkeren

De Parklaan ligt aan de westzijde van het park en vormt de grens naar het woongebied van Amstelkwartier 2e fase Weststrook. De Parklaan is toegankelijk via de Amstelstroomlaan en de tussenstraat en het uiteinde is doodlopend. Voor de Bella Vistastraat aan de oostzijde geldt hetzelfde.
Aan weerszijde van het park liggen haakse parkeervakken zodat de trottoirs langs de bouwblokken vrij liggen. Er komt een hekwerk wat als afscherming tussen het parkeren en het park in komt. In de Parklaan worden tussen het parkeren nieuwe bomen (Ulmus Frontier) geplant. De Bella Vistastraat heeft daarentegen minder parkeren doordat bestaande bomen uit het park in het profiel staan. Deze dienen naast nieuwe bomen als laanbeplanting waardoor dit profiel een natuurlijkere uitstraling heeft. .
In beide straten is voldoende fietsparkeren (fietsnietjes) voor zowel bewoners als bezoekers van het park.

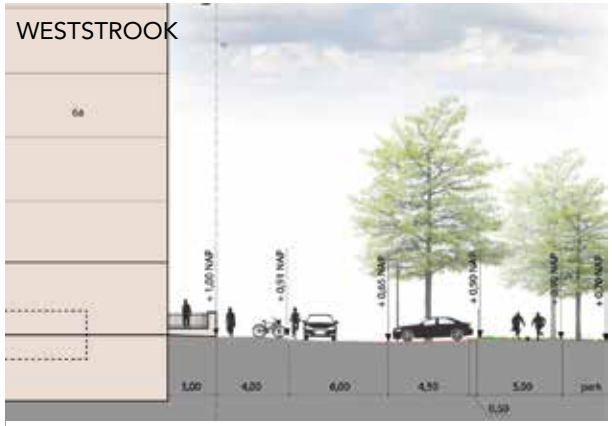
50km per uur
30km per uur
Bestemmingsverkeer
Parkeren

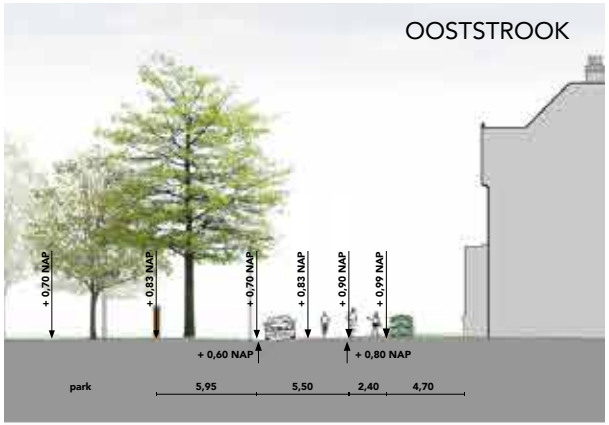

Hoofdnet fiets (vrijliggend fietspad + voetpad)
Trottoirs + fietsen op straat
Voetpad, fiets te gast
Voetpad

Belangrijke punten uit participatie

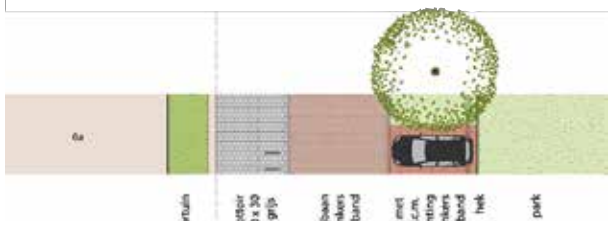
- Aansluiting van routes door het park op de wijk
- Geen fietspad door het park heen
- Geen brommers op voetpaden waar fiets te gast is

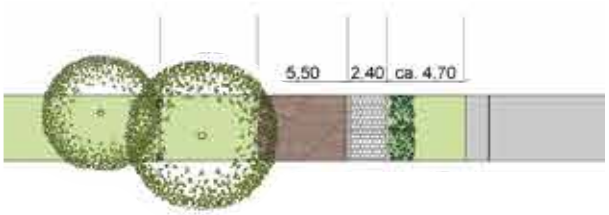

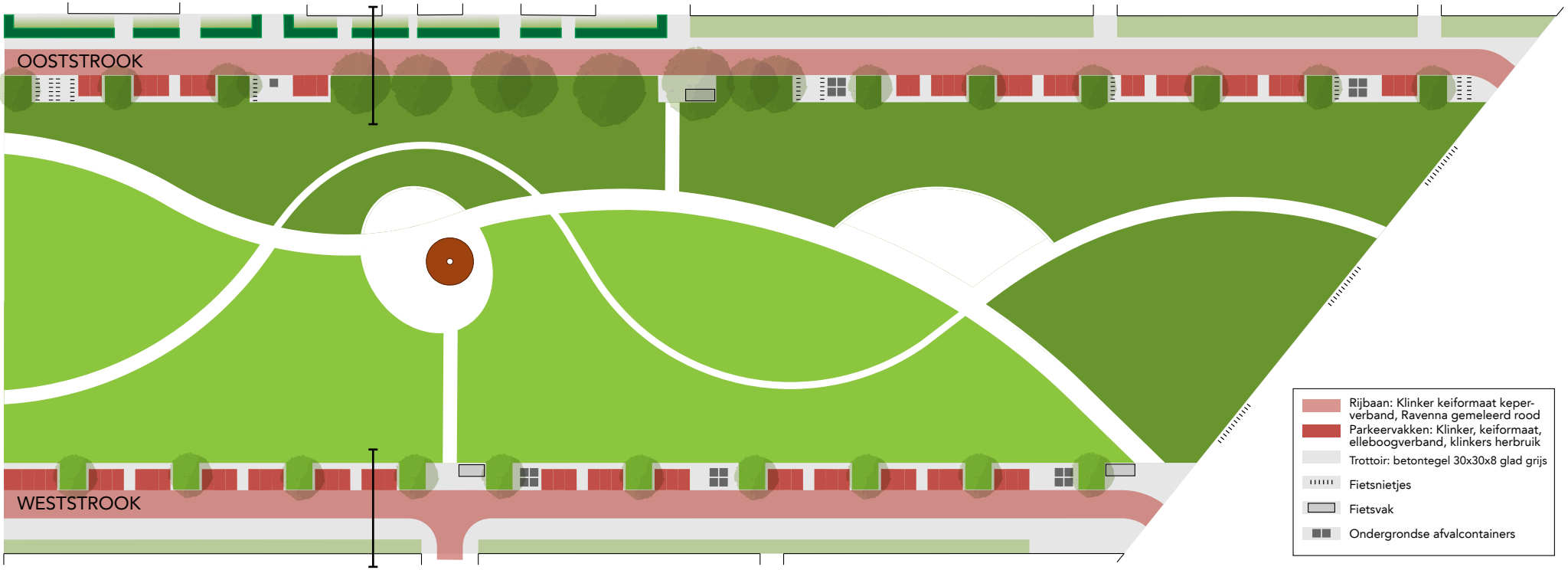

Rijwielbijzethek RVS met anti-duikelstang, (Referentie Erdi) afm. Ø 42, hoogte 900x900 mm RVS met geslepen korrel 320. Voorzien van schetsplaat.

5.3 Toegankelijkheid en paden

De paden van het park worden net als de meeste parkpaden in Amsterdam van asfalt. Om de paden visueel smaller te laten lijken, naar wens van de bewoners, is gekozen om de paden een brede rand van klinkers te geven. Uit het oude gebied is een grote partij klinkers (waaltjes) gekomen. Deze passen ook goed bij de uitstraling van het gebied.
De paden in het park verschillen van breedte. Er is een hoofdpad van 4,5 meter breed wat Amstelkwartier fase 2 en 3 verbindt met het oeverpark Somerlust en de stad. De rest van de paden die op het hoofdpad aansluiten zijn 3 meter breed. Dwars door het open veld en de beplanting loopt nog een smal pad van alleen klinkers zodat er ook een rondje kan worden gelopen door het park.

Er zijn op pagina 37 een paar belangrijke bestratings-details aangegeven.

Belangrijke punten uit participatie
- Smalle paden
- Organische vormen
- Toegankelijkheid mindervaliden

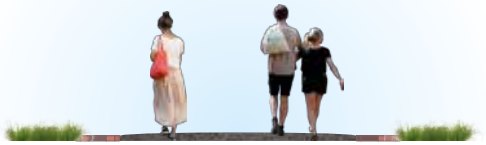

Waaltjes uit het gebied om her te gebruiken

Impressie asfalt pad met brede opsluitband in hergebruikte waaltjes

Doorsnede A

waaltjes	asfalt	waaltjes
0,6m	3,3m	0,6m

Doorsnede B

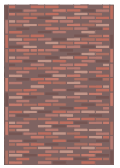

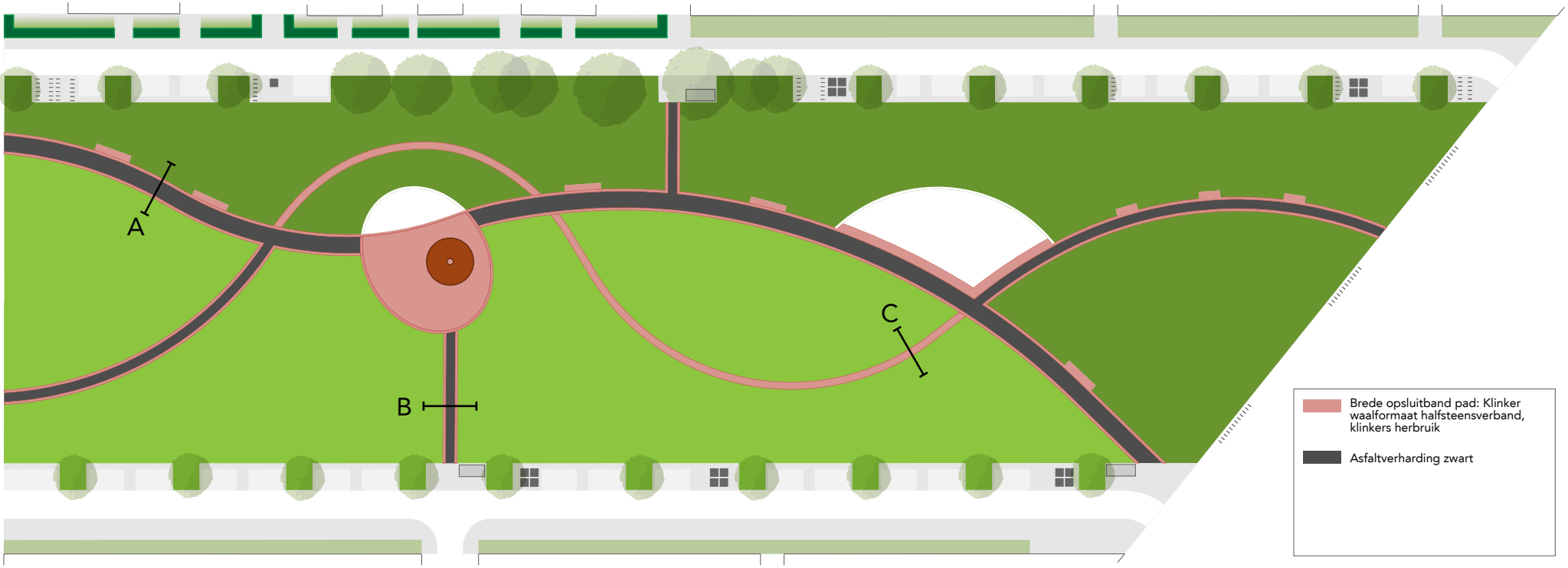
waaltjes	asfalt	waaltjes
0,6m	1,8m	0,6m

Doorsnede C

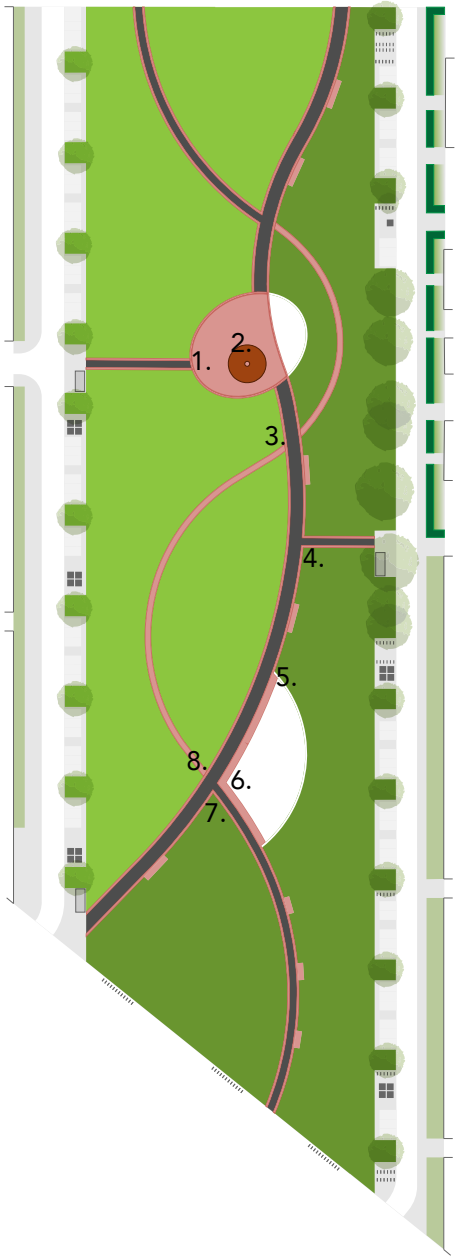

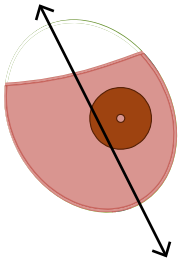

waaltjes
1,5m

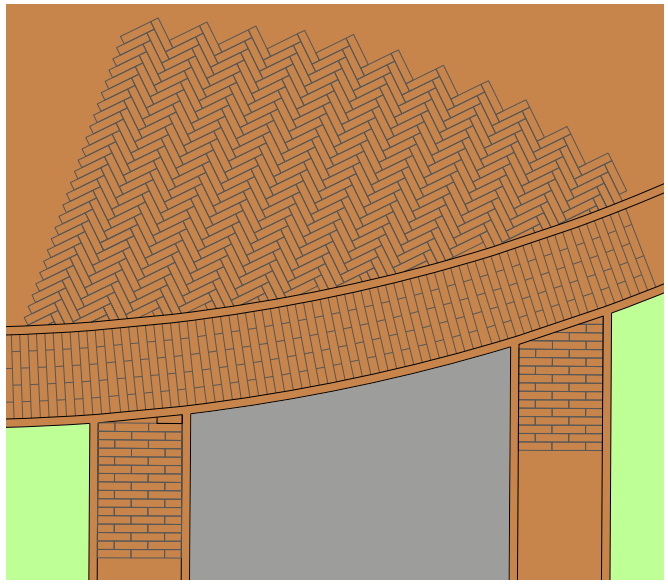

Bestratingsdetails

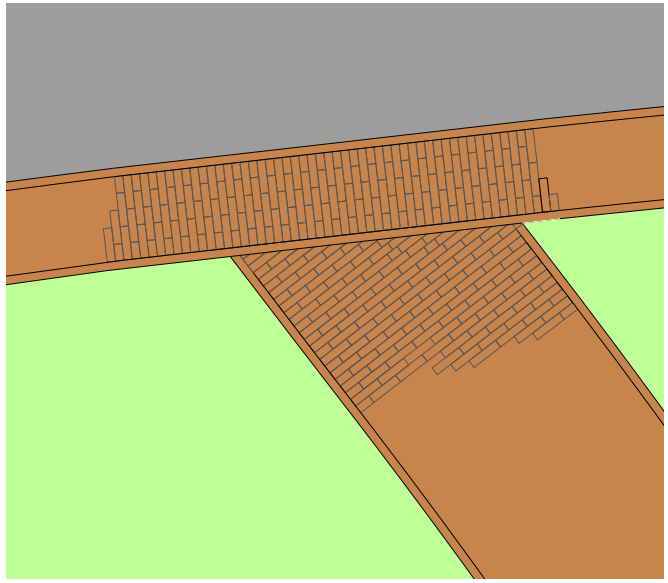

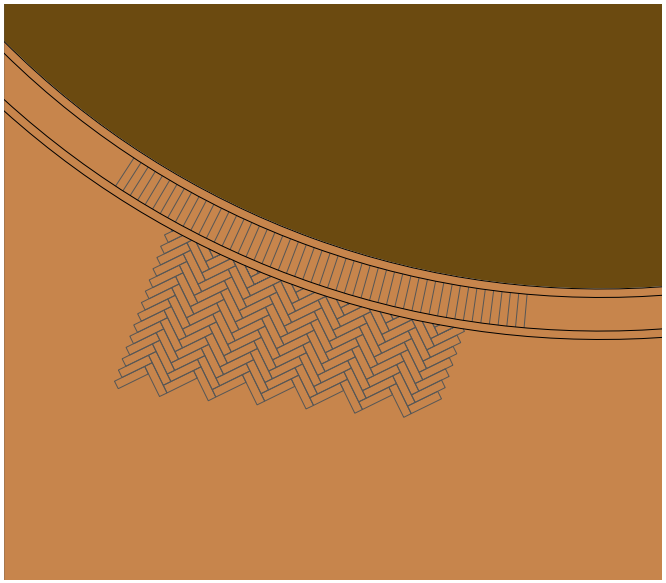
1. Elleboogverband in plein rondom Watertoren in de lengterichting van de ovaal

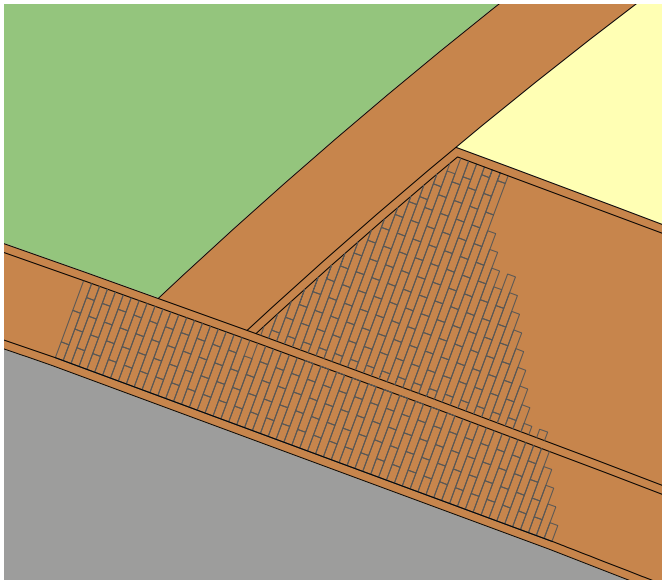
3. Aansluiting smalle pad 1,5m aan rand van het hoofdpad

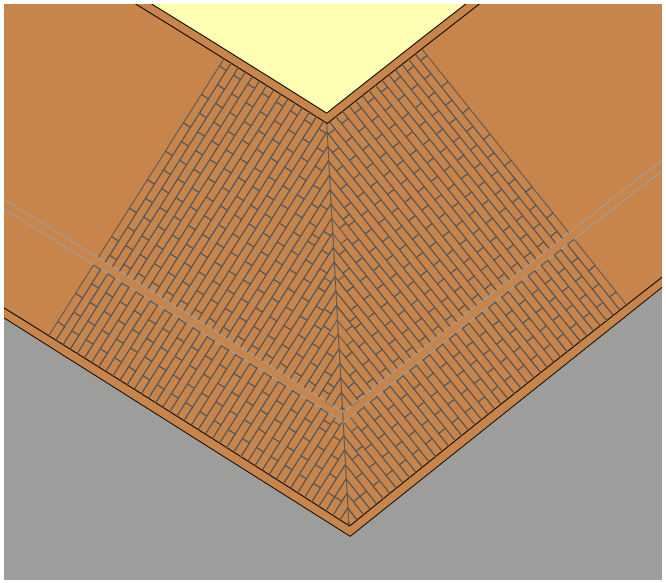
2. Rand watertoren

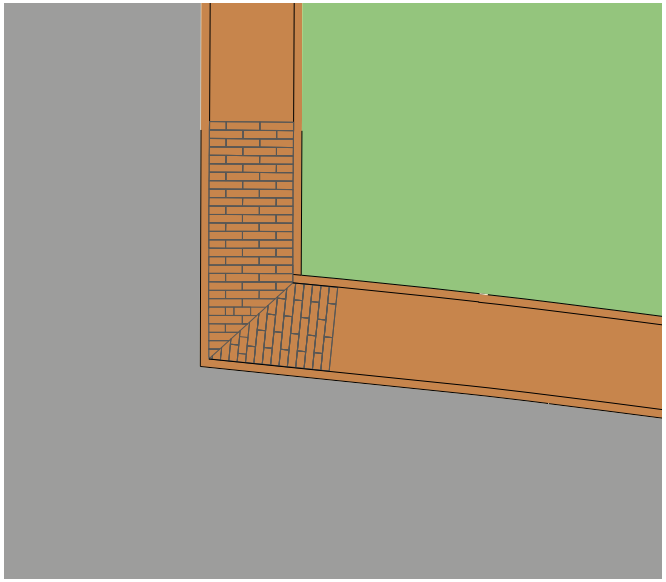
5. Detaillering brede rand speelplek + principe voor de plekken waar de canapé banken komen

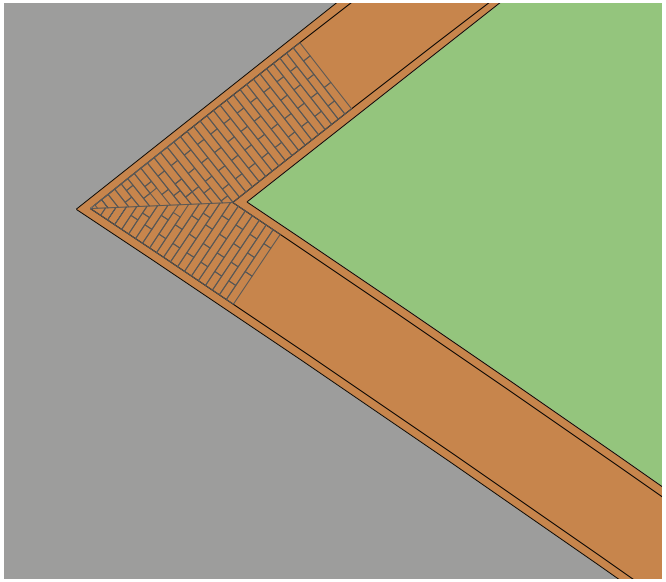
6. Detaillering hoek brede rand speelplek

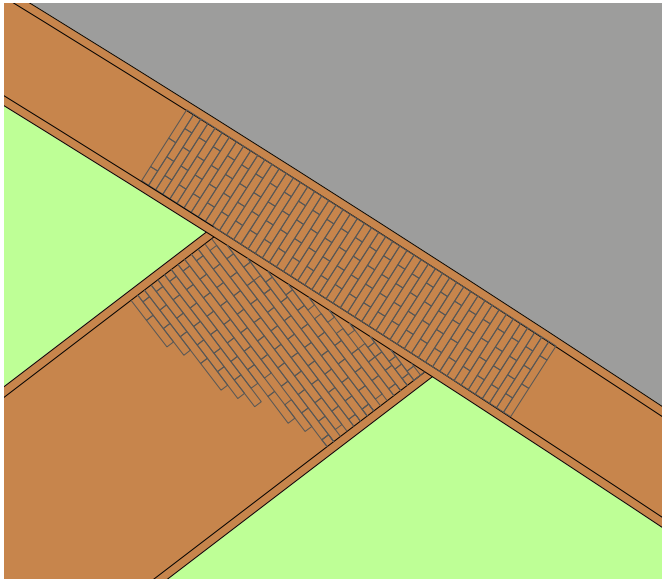
4. Detaillering samenkomst hoofdpad + aansluiting zijpad 3 meter

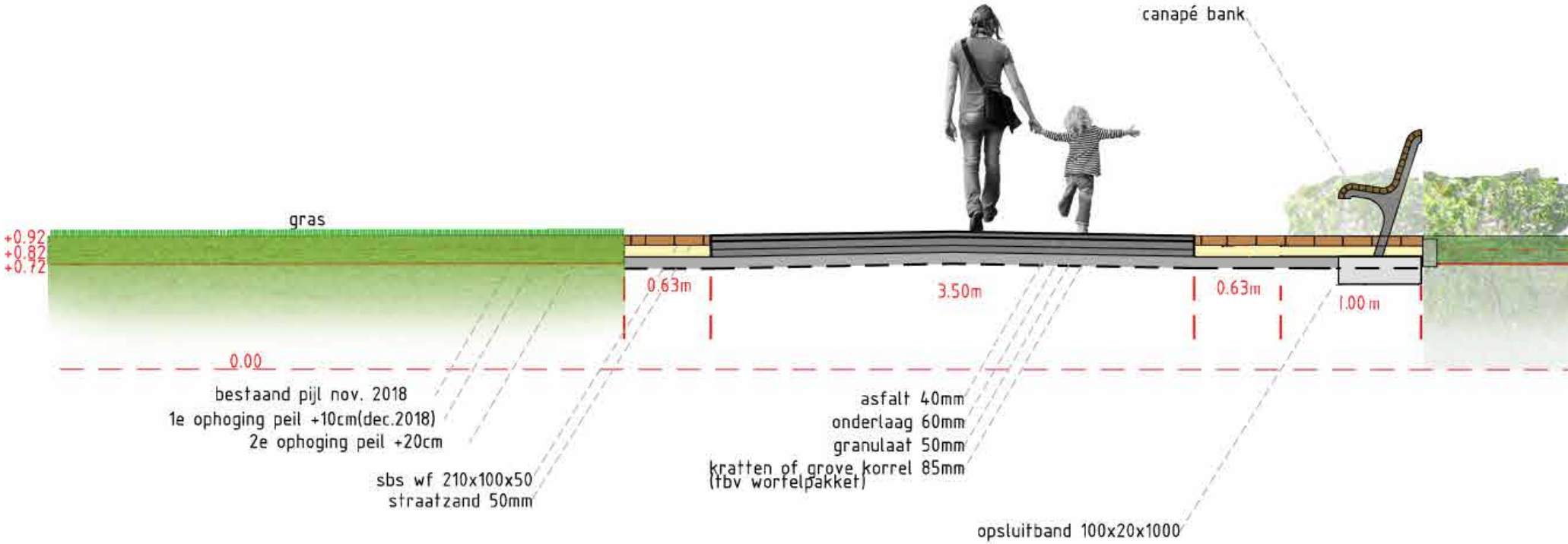

7. Detaillering samenkomst hoofdpad + aansluiting zijpad 3 meter

8. Aansluiting smalle pad 1,5m aan rand van het hoofdpad

canapé bank
gras
+0.92
+0.82
+0.72
0.63m
3.50m
0.63m
1.00 m
0.00
bestaand pijl nov. 2018
1e ophoging peil +10cm(dec.2018)
2e ophoging peil +20cm
sbs wf 210x100x50
straatzand 50mm
asfalt 40mm
onderlaag 60mm
granulaat 50mm
kratten of grove korrel 85mm
(tbv wortelpakket)
opsluitband 100x20x1000

+0.93
+0.83
+0.73

5.4 Meubilair & verlichting

In het park komen langs de paden de bekende (puccini) afvalbakken en de canapé banken van drie meter lang. Deze worden langs het hoofdpad in tweetallen geplaatst met zicht op het open veld. Een aantal banken staan solitair aan het zijpad omringd door beplanting voor een rustige/natuurlijke plek om te zitten.
Als speciaal element wordt er een picknickbank geplaatst van ruim tien meter lang. Een plek om met een schoolklas, of de buurt samen te komen. Deze bank wordt wellicht in samenwerking met stadshout gemaakt. Als het mogelijk is, zou het mooi zijn als het met hout uit het gebied kan worden gemaakt, anders met ander hout uit Amsterdam. De bank zal in het begin tijdelijk op het plein bij de Watertoren geplaatst worden, zolang hier nog geen functie in zit. Rondom de watertoren is ruimte gemaakt voor een klein terras rondom de watertoren. Omdat er geen fietsroute door het park loopt, wordt er net als in de andere stadsparken van Amsterdam geen extra verlichting aangebracht. Een uitzondering wordt gemaakt voor het verlichten van de watertoren. In de afbeelding hiernaast is te zien wat voor prachtig effect dit heeft. langs de dwarsverbinding door het park worden wel mantelbuizen opgenomen voor het geval dat verlichting in de toekomst wenselijk is.

Op groenplekken wordt de afvalbak in het gras toegepast. Fundatie voor het oog niet zichtbaar onder het maaiveld aanbrengen. Bij plaatsing van afvalbakken in het gras, dienen deze tegen de verharding te worden geplaatst.

Belangrijke punten uit participatie

- Genoeg afvalbakken
- Voldoende plek om te zitten (graag met rugleuning)
- Waterpunten voor spelende kinderen en sporters
- Vanuit de school de wens voor een lange picknickbank om met een klas aan te kunnen zitten
- Een plek om met de buurt bijeen te komen

Terugbrengen verlichting watertoren

Puccini canapé bank 3m

Drinkfontein

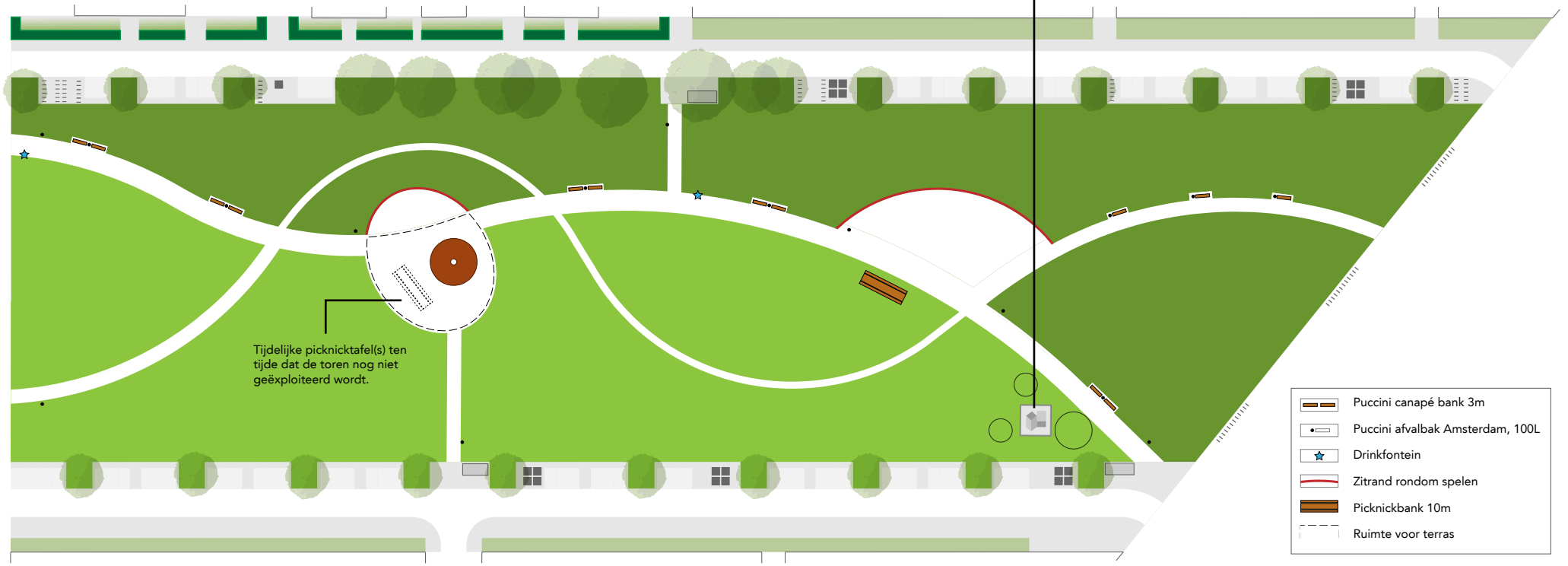
Puccini afvalbak Amsterdam, 100L

Picknickbank 10m

Ook het kunstwerk van André Volten (oorspronkelijk van Liander) krijgt een plek in het park en komt dus terug in het gebied. In het voorlopig ontwerp was er bedacht het kunstwerk in de Kop te situeren, maar een ontwerpwijziging heeft ervoor gezorgd dat het kunstwerk toch een plek in het park kan krijgen.
Het zal aan de rand van het open veld komen, bij de zuidelijke hoofdentree. Een plek tussen bloeiende bomen die het kunstwerk accentueren.

5.5 Spelen & sporten

In het park is veel ruimte om te spelen. Het park heeft natuurlijke elementen die aanleiding geven tot spelen, zoals een groot grasveld, om te rennen/voetballen en spelen en een grote diversiteit aan bomen. Daarnaast komen er twee plekken die specifiek zijn ingericht voor spelen. Een kleinere speelplek voor 0-5 jaar van 120 m2 bij de watertoren en grote speelplek voor kinderen van 6-11 en ook 12-18 van 500m2.
De twee speelplekken liggen aan het hoofdpad en zijn omsloten door een gemetselde muur, die tevens als zitrand dient.

De grote speelplek bestaat uit een grote valvloer van speelzand, waardoor het ook als zandbak kan worden gebruikt. In het zand staan een groot object met een diameter van 12 meter. Het object geeft diverse aanleidingen om te klimmen, glijden, hangen, optrekken, schommelen, balanceren en duikelen. Naast speelelement, kan het ook worden gebruikt door sporters.

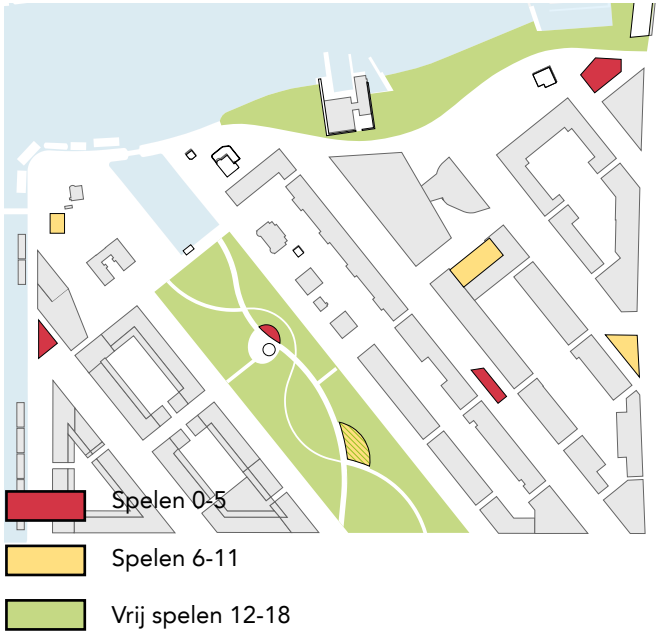
De kleine speelplek bestaan uit een vloer van kunststof/ rubber, omdat de boomwortels van de bestaande boom te hoog wortelen om er een vloer van zand te maken. De kleur (zand/beige) sluit wel aan op de andere speelplek. In deze speelplek zijn een kleinere glijbaan en schommel. Daarnaast zijn er elementen om op te balanceren.

Belangrijke punten uit participatie

- Kinderen op de school missen een plek om te schommelen, springen, duikelen, ontdekken en voetballen/rennen
- Natuurlijke valvloeren (zand)
- Ook mooi als er niet gespeeld wordt

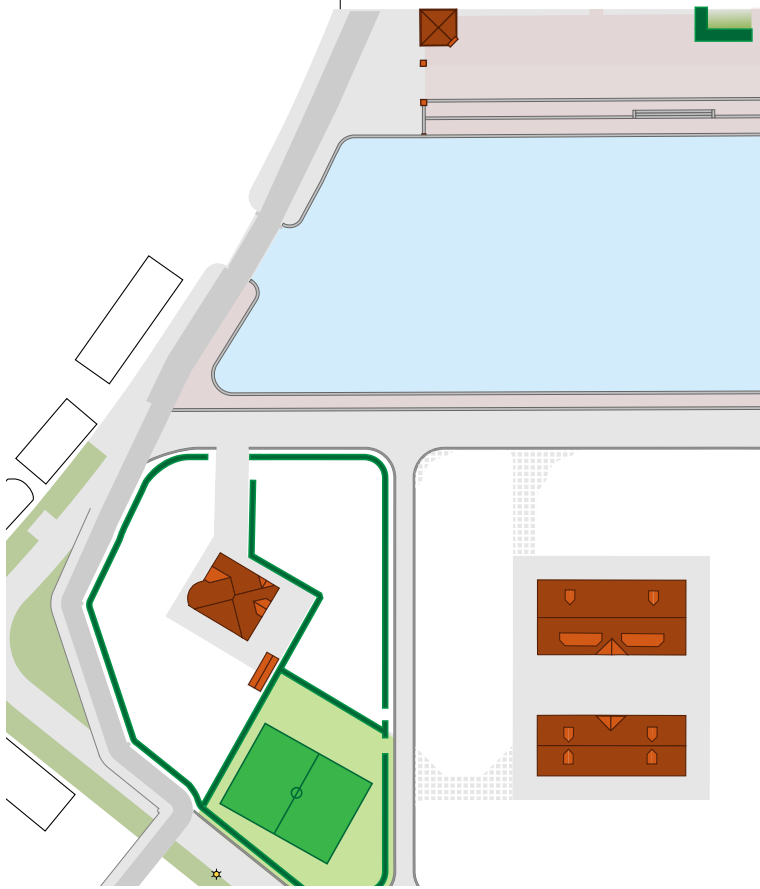
Het park is verder zo ingericht dat het ruimte biedt aan verschillende vormen van informele sportbeoefening. Via de paden van het park kan worden gewandeld, hard gelopen en geskeelerd. De paden zijn aangesloten op de buurt en het aanliggende park Somerlust. De velden bieden daarnaast ruimte om bijvoorbeeld te voetballen, yoga'en bootcampen. Op een deel van het grasveld komen twee doeltjes te staan om te kunnen voetballen.

De grote speelplek krijgt een klimobject met een diameter van 13 meter. Dit is zo bedacht dat spel en sport goed samen kunnen gaan. Omdat het een maatwerk object is, is er gezocht naar een optimaal dubbelgebruik. Hierbij kan worden gedacht aan fitness oefeningen of integratie van urbansports als calaesthetics. Passend bij gebruik door bootcampclubjes en andere hedendaagse informele sporttoepassingen. Ook wordt hier een Pterocarya stenoptera / fraxinifolia geplant, die in de toekomst aanleiding biedt als klimboom.

Trapveldje kunstgras

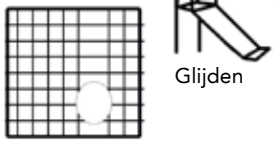
Open veld om te voeballen, rennen, spelen

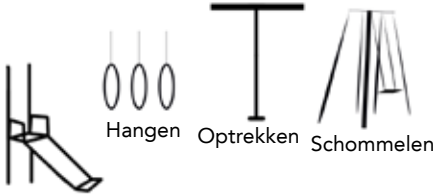
Glijden
Schommelen
Balanceren

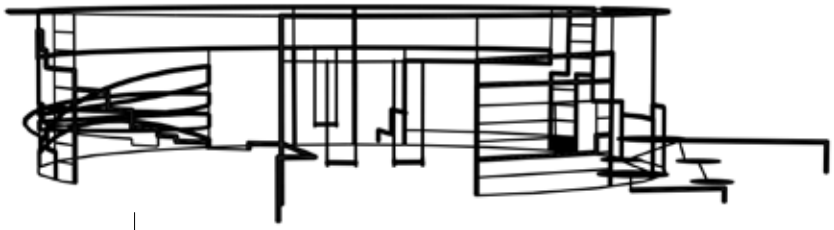
Klimmen

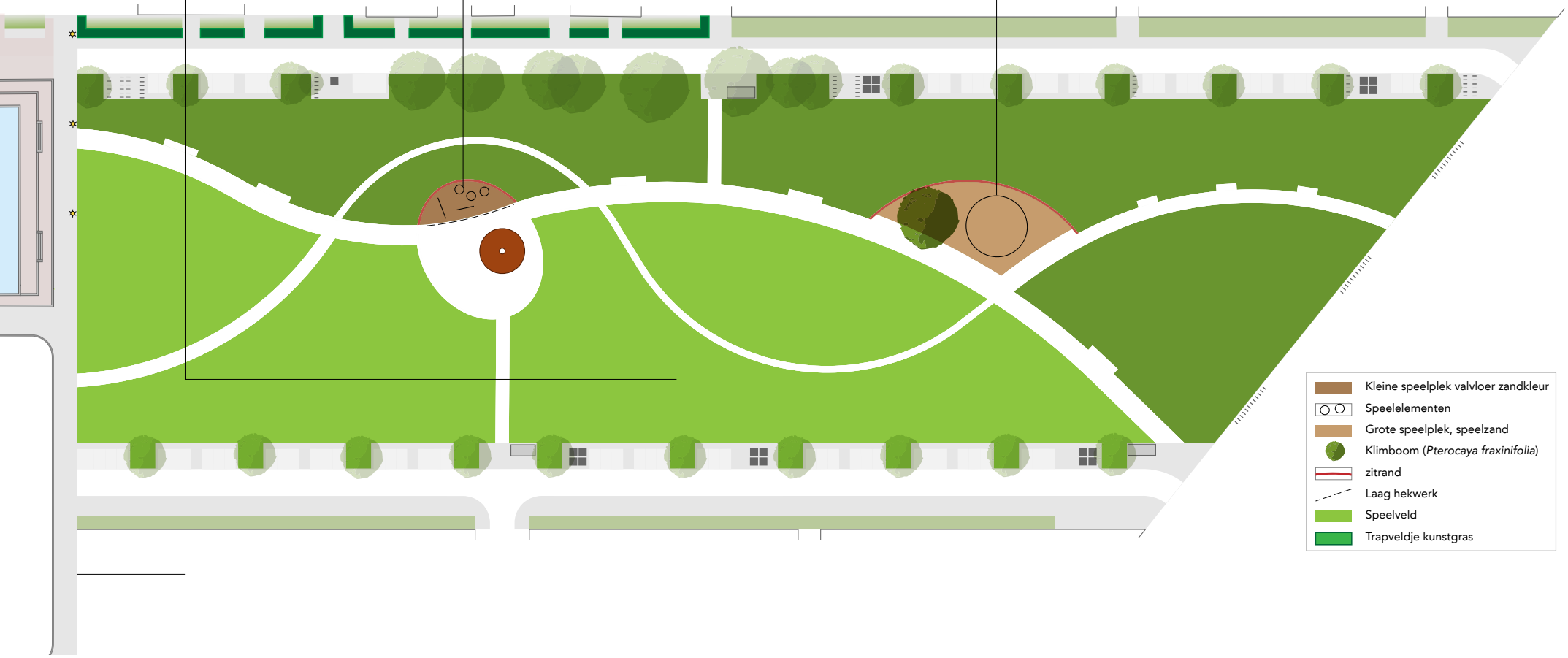

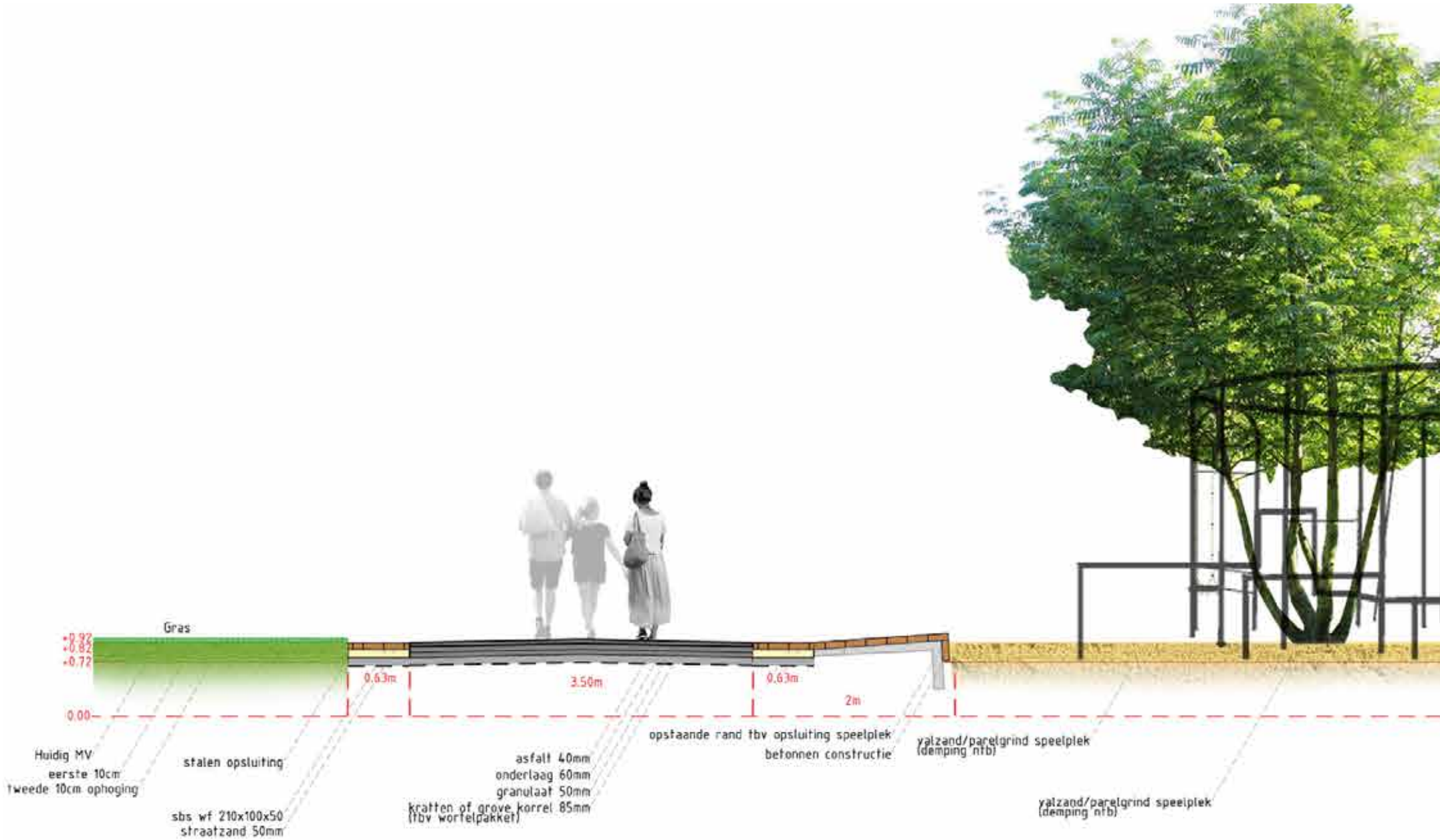
Glijden
Hangen
Optrekken
Schommelen
Balanceren

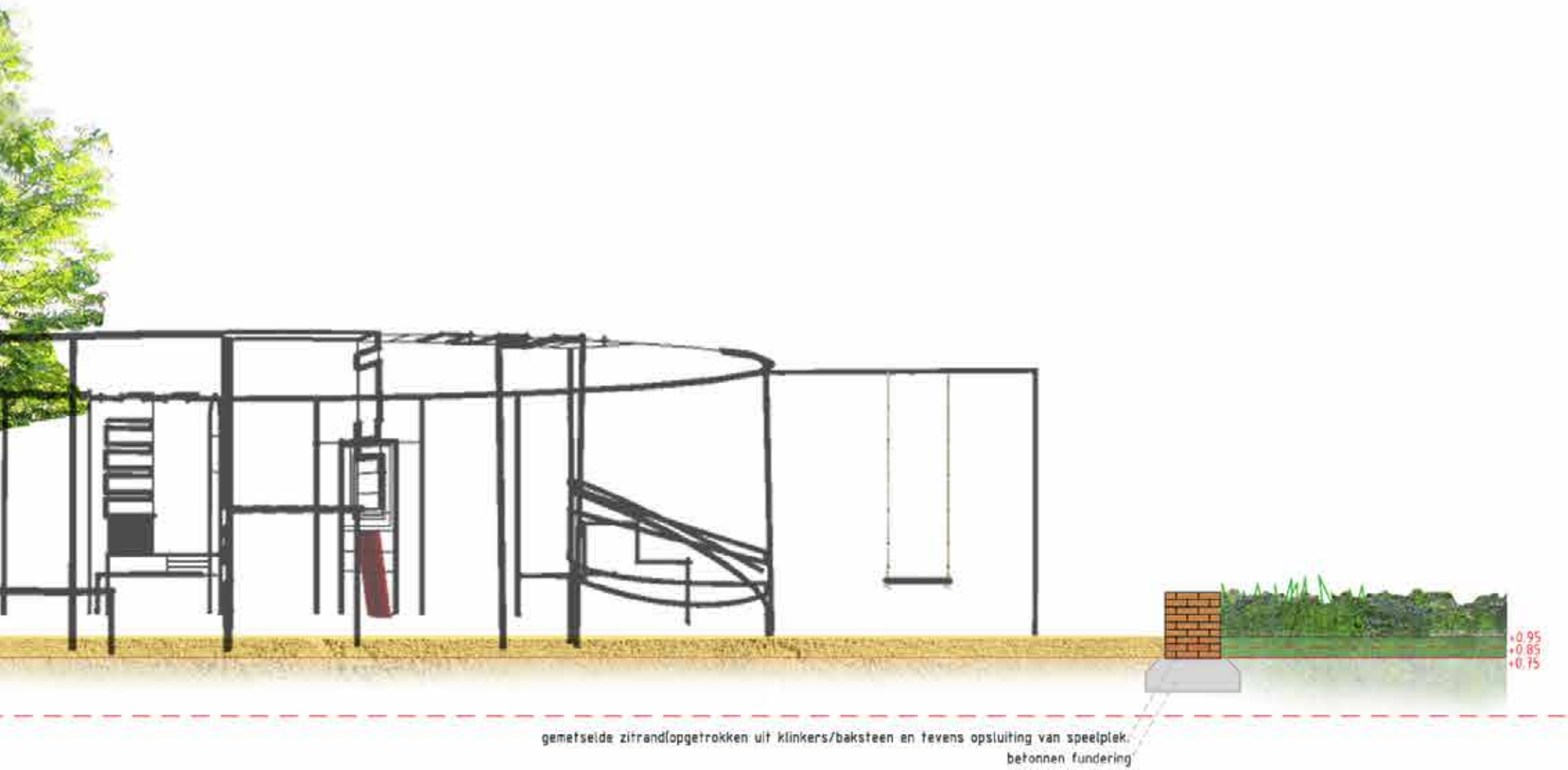
Duikelen

Grote speelplek met diversiteit aan speelelemten

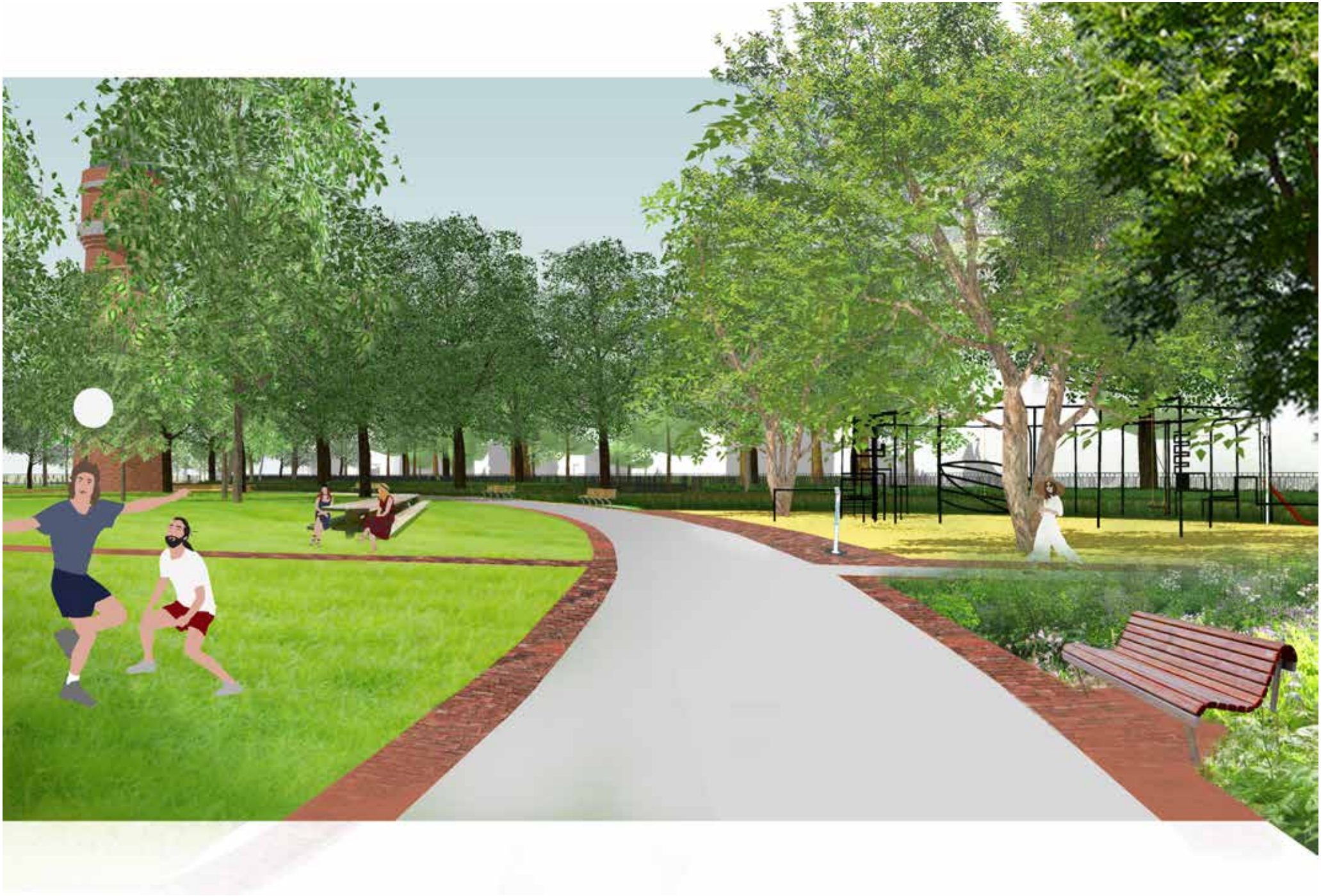

Gras
+0.92
+0.82
+0.72
0.00
0.63m
3.50m
0.63m
2m
Huidig MV
eerste 10cm
tweede 10cm ophoging
stalen opsluiting
sbs wf 210x100x50
straatzand 50mm
asfalt 40mm
onderlaag 60mm
granulaat 50mm
kratten of grove korrel 85mm
(tbv wortelpakket)
opstaande rand tbv opsluiting speelplek
betonnen constructie
valzand/parelgrind speelplek
(demping ntb)
valzand/parelgrind speelplek
(demping ntb)

Het speelobject is een voorbeelduitwerking. Het definitieve ontwerp moet nog gemaakt worden.

5.6 Hek

Rondom het nieuwe park in Overamstel komt een hekwerk wat het park markeert, net als de andere stadsparken in Amsterdam. In het park kun je verblijven binnen een omsloten ruimte in het stedelijk weefsel. Vanwege de overheersende imposante elementen in het park (monumenten zoals de watertoren en mounmentale bomen) vraagt het hekwerk om een meer ingetogen en minimalistisch, eenvoudig ontwerp. Bedoeld om het park te omkaderen en de entrees te markeren.

Het park heeft dankzij de bestaande situatie twee kanten. Een gesloten kant met veel bomen waar beplanting onder komt en een meer open kant, met een open veld. In het ontwerp van het hek wordt gevraagd hier op te reageren. Het hekwerk wordt specifiek ontworpen door een kunstenaar of ontwerper voor deze locatie.

Voordat de uitvraag kan worden uitgezet moet er een programma van eisen voor het hek worden opgesteld. Hierin worden eisen gesteld op het gebied van ontwerp, techniek, veiligheid, beheer, kosten en haalbaarheid.

<u>Entrees</u>
Rondom het park zijn 6 entrees, waarvan er 2 gezamenlijk de hoofdentree vormen. Deze kunnen ook volledig open blijven om de connectie tussen het park en het water te verbeterenl. Verder moet er ook aandacht zijn voor slimme fundering in verband met:
A. wortels bomen
B. gasleiding

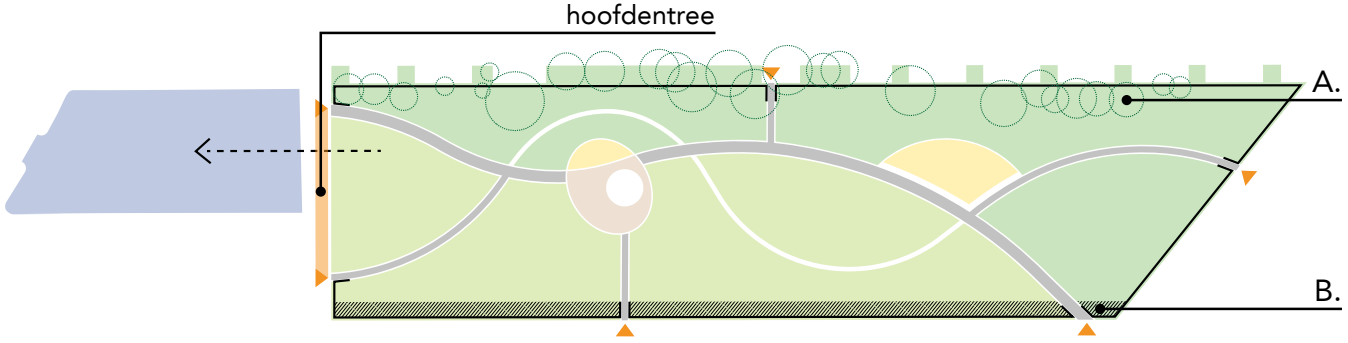
Belangrijke punten uit participatie
- Open hek, transparant, doorheen te kijken
- Niet te hoog in verband met veiligheid

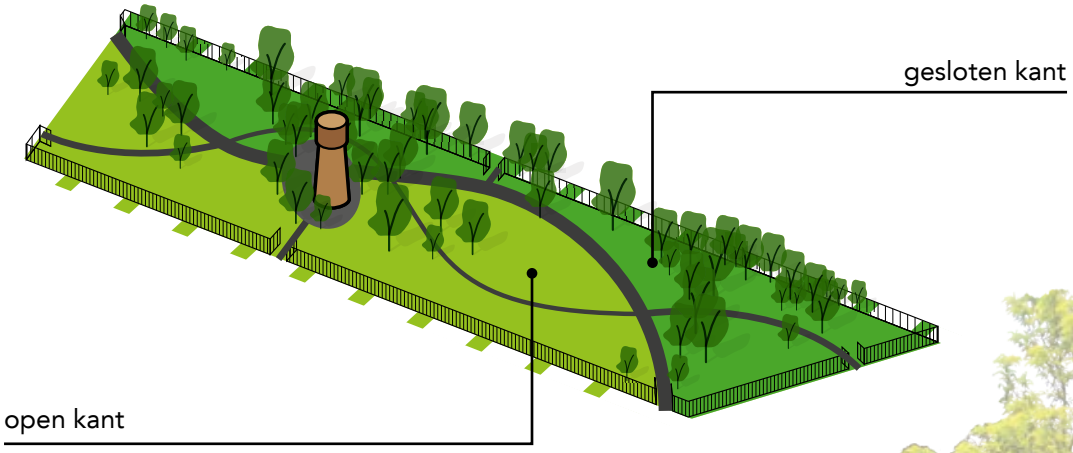

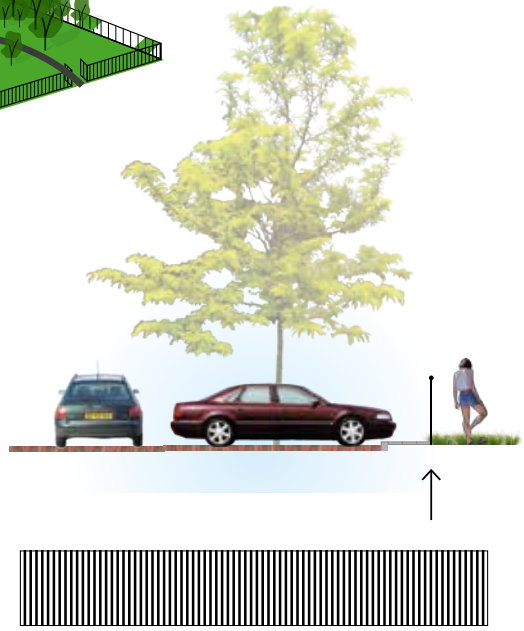

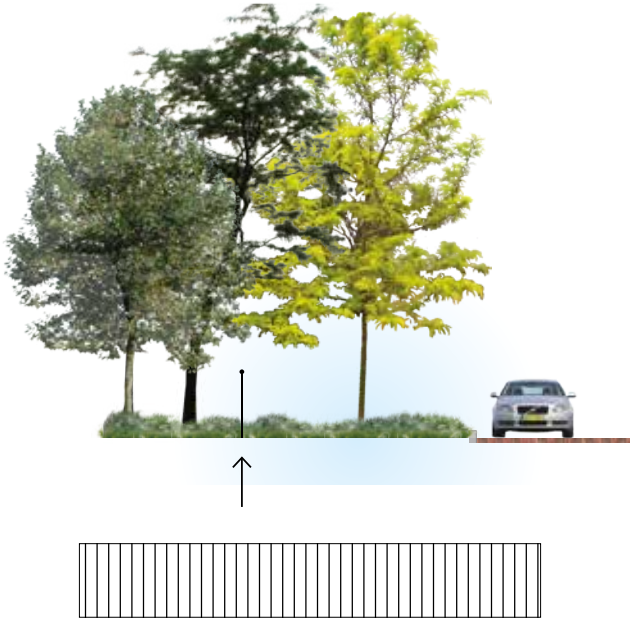

Open kant
Op de plek waar het hek komt aan de open kant is een harde grens tussen het park en het straatprofiel waar een lange rij parkeren is opgenomen. Het hek kan hier op reageren door juist een meer dichte en gesloten uitstraling te krijgen, waardoor het zicht op de auto's wordt ontnomen en het een veilige barrière vormt voor spelende kinderen op het veld.

Gesloten kant
Op de plek waar het hek komt aan de gesloten kant loopt het park qua beplanting nog door in het profiel van de straat. Het hek kan hier op reageren door juist een meer open en transparante uitstraling te krijgen, waardoor de beleving van het park wat doorloopt, wordt versterkt

5.7 Duurzaamheid

Het doorontwikkelen van Amstelkwartier 2e fase past in de duurzame uitbreidingsstrategie van de gemeente Amsterdam. In deze strategie vindt uitbreiding plaats direct grenzend aan de bestaande stad. Een hoge dichtheid en een mix van functies zorgen voor een levendige en compacte stad met goede mogelijkheden voor collectieve oplossingen, zoals hoogwaardig OV, groenstructuren en een duurzame energie infrastructuur.

Naast dat duurzaamheid een belangrijke opgave voor de nieuwbouw is, is er ook in het ontwerp voor het park aandacht aan besteed. Volgens Agenda Duurzaamheid wordt de openbare ruimte duurzaam ingericht en beheerd. De inrichting en het beheer van de openbare ruimte is zo energiezuinig, plant- en diervriendelijk, regen- en hittebestendig mogelijk en er wordt zuinig met grondstoffen omgegaan.

Door de bestaande bomen leidend te laten zijn is er duidelijk gekozen voor groen als uitgangspunt. Met het toevoegen van nog eens extra nieuwe bomen draagt het park bij aan de luchtkwaliteit van de omgeving en het verminderen van hittestress. Ondergrondse zaken zoals bodemkeuze en groeiruimte voor bomen zijn hierbij tijdig meegenomen.

Keuzes bij inrichting en beheer van de openbare ruimte zijn duurzaam en groen. Amsterdam levert een wezenlijke bijdrage aan een circulaire economie door voor haar openbare ruimte zoveel mogelijk in te zetten op hernieuwbare en duurzame materialen. (visie openbare ruimte 2025) In het park is hier vorm aan gegeven door gebruik te maken van materialisering die al in het gebied aanwezig was. Dus de oude klinkers uit het gebied worden hergebruikt in de randen van het pad. Dit sluit aan bij de circulaire ambitie.

Daarnaast is de materialisering en het meubilair conform de Puccini methode. Een methode voor het inrichten van onze openbare ruimte, die leidt tot minder verrommeling, goede passende detaillering en materialen en daarmee een (duurzame) kostenbesparing voor zowel opslag als inkoop. Voor de inrichting gebruiken we zo duurzaam mogelijke materialen met een lange (technische) levensduur.

Vanwege vervuilde ondergrond en de sanering van het park, kan het park geen waterbergende functie voor de wijk krijgen. Het water wat is het park valt wordt eerst via een waterzuivering gezuiverd, voordat het afgevoerd wordt. Ondanks dat het geen grote functie voor de wijk heeft, is het natuurlijk wel een groot oppervlak wat op zichzelfstaand water bergt en zorgt voor minder wateroverlast in de buurt.

Inrichting, beplanting en materialen gaan lang mee en worden mooi oud. De gemeente kiest voor materialen en beplanting die zich hebben bewezen in de Amsterdamse situatie van intensief gebruik, een vochtig klimaat met meer piekbuien en een slappe bodem.

Biodiversiteit
Het park is natuurinclusief ontworpen en biedt door zijn gelaagde beplanting een diversiteit aan voedsel, schuil- en nestgelegenheid voor insecten, kleine zoogdieren en vogels. Naast de natuurlijke elementen worden er ook 40 nestkasten in het park opgehangen ter bevordering van de nestgelegenheid. Er zijn verschillende habitats gecreëerd zoals bloemrijk grasland, vaste planten, heesters en een diversiteit aan (bloeiende en vruchtdragende) bomen.

Verschillende habitats

Circulariteit

Meubilair volgens puccini

Voldoende voedsel-, schuil- en nestgelegenheid

5.8 Kop van het park

Het deel wat we de kop noemen valt onder het plangebied van het park, maar wordt gezien als schakel tussen het Buurtpark en park Somerlust.
Het is een gebied waarin een aantal monumenten van functie en betekenis voor het gebied veranderen. De oude insteekhaven wordt een plek voor de buurt waar trappen aan het water plek bieden voor zitten/liggen. Een rustige plek met zicht op de insteekhaven. Vanuit deze open plek kijk je recht het park in.

Hier ligt straks ook het gasverdeelstation in een veld. Vanwege de vele ondergrondse putten en leidingen kunnen hier geen bomen in staan en is gebruik van het veld niet wenselijk. Een veld vol wilde bloemen geeft wel belevingswaarde aan de plek en is goed voor de biodiversiteit.

Rondom de oude assistent ingenieurswoning komt een haag te staan, aansluitend bij de andere monumenten in het gebied. Om de tuin ook nog een publieke functie te geven is gekozen om de tuin op te delen met hagen in drie stukken. Een deel hiervan is bedoeld als trapveldje om te voebtallen en een speelweide voor honden uit de buurt. Omringd door groen is dit een prachtige plek voor honden om los te rennen.

Belangrijke punten uit participatie

- Honden uitlaten
- Rustige plek, gebruik van het bassin voor iedereen, niet alleen booteigenaren

Waterbassin met trappen
baksteen, metselwerk, kruisverband,
afgewerkt met natuurstenen deksloof

Bloemrijk grasland rondom
gasverdeelstation

Grasbetontegels

Trapveldje kunstgras omringd door
Zeeuws haag

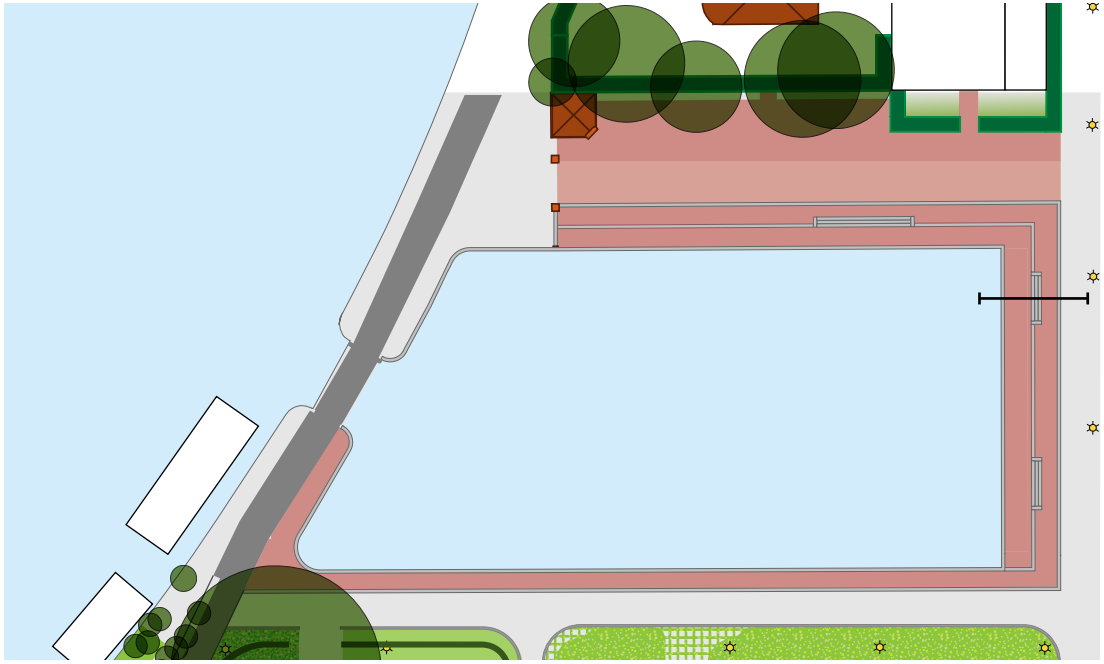
Tuin rond monument eventueel horeca/terras

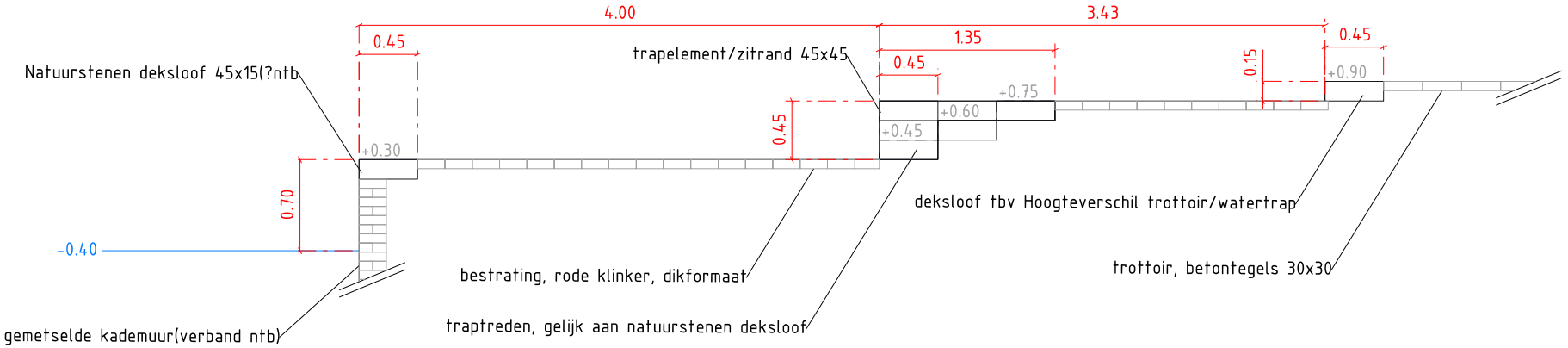
Tuinterras/ rond monument

Bestrating Trottoir: betontegel 30x30x8 glad
grijs aanlsuitind bij rest van de buurt

5.9 Waterbassin

De kade van het waterbassin moet vervangen worden. Dit geeft een mooie aanleiding om trappen naar het water te maken waar op gezeten kan worden.

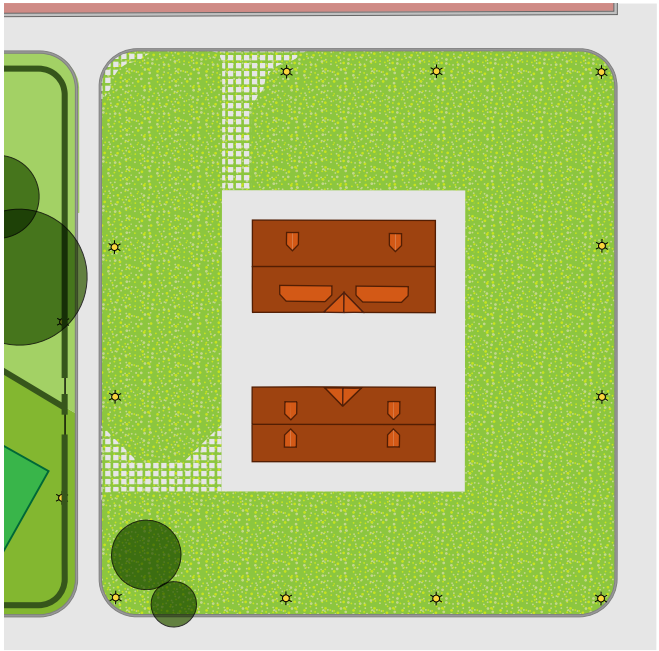
5.10 Gasverdeelstation

Het nieuwe gasontvangststation (GOS) en het nieuwe gasverdeelstation (GVS) worden geplaatst in het monumentale pand van het voormalige regulateursgebouw en metergebouw van de Zuider-gasfabriek gelegen in de kop van het plangebied. De oude stations zijn ontmanteld en gesloopt. Op deze wijze krijgen de monumentale gebouwen hun oude functie terug.

Het nieuwe station komt in een veld vol bloemrijk grasland te staan. De oude monumenten komen goed tot hun recht omringd door groen. Aangezien er diverse putdeksels rondom het station naar boven komen is de ruimte rondom niet geschikt voor gebruik of verblijf. Het is een plek waarbij belevingswaarde een belangrijke rol speelt.

Om het station te bereiken is met grastegels een pad in het veld gemaakt.

Het veld speelt door de bloeiende bollen en bloemen ook een belangrijke rol voor de biodiversiteit in het gebied,

Bollen in bloemrijk grasland

Bloemrijk grasland

5.11 Monument/tuin

Rondom de tuin komt een Zeeuwse haag. Het is de bedoeling om min of meer gelijk groeiende heesters door elkaar te planten, met als resultaat een afwisselende, bloeiende haag. Dit zorgt voor een plek voor vogels; niet alleen door de besdragende struiken, maar ook doordat de haag een goede schuilgelegenheid biedt tegen roofvogels en een geschikte nestgelegenheid is. Een haag die echt iets bijdraagt aan de biodiversiteit dus. Zie hieronder het voorbeeld van hoe de haag zal worden aangeplant.

Deze haag deelt ook gelijk de tuin op in 2/3 velden. Het veld rondom de de oude assistent ingenieurswoning wordt betrokken bij de toekomstige functie (vooralsnog wordt gedacht aan horeca). Een deel hiervan zou in overleg met de afnemer kunnen worden gebruikt als buurt(moes)tuin.

Het andere veld wordt een trapveldje in kunstgras om te voetballen.

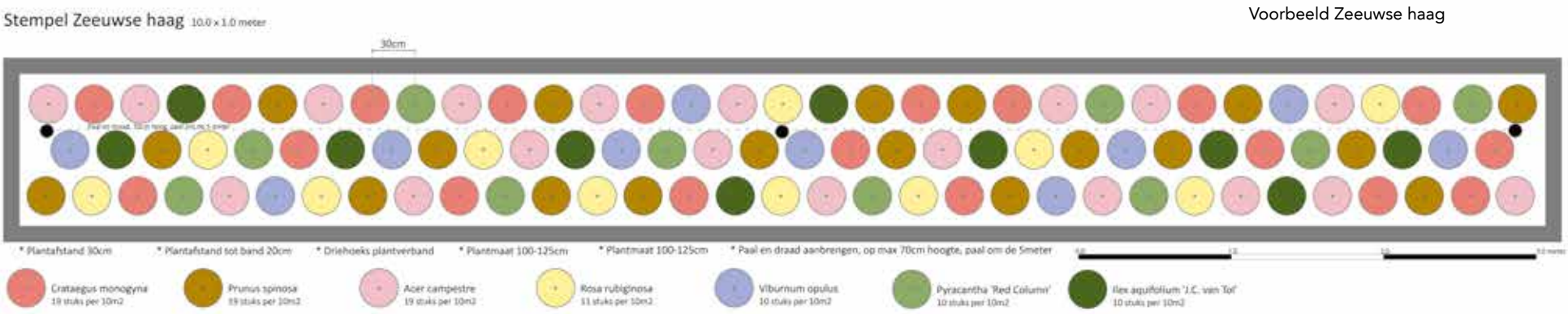

Trapveldje kunstgras

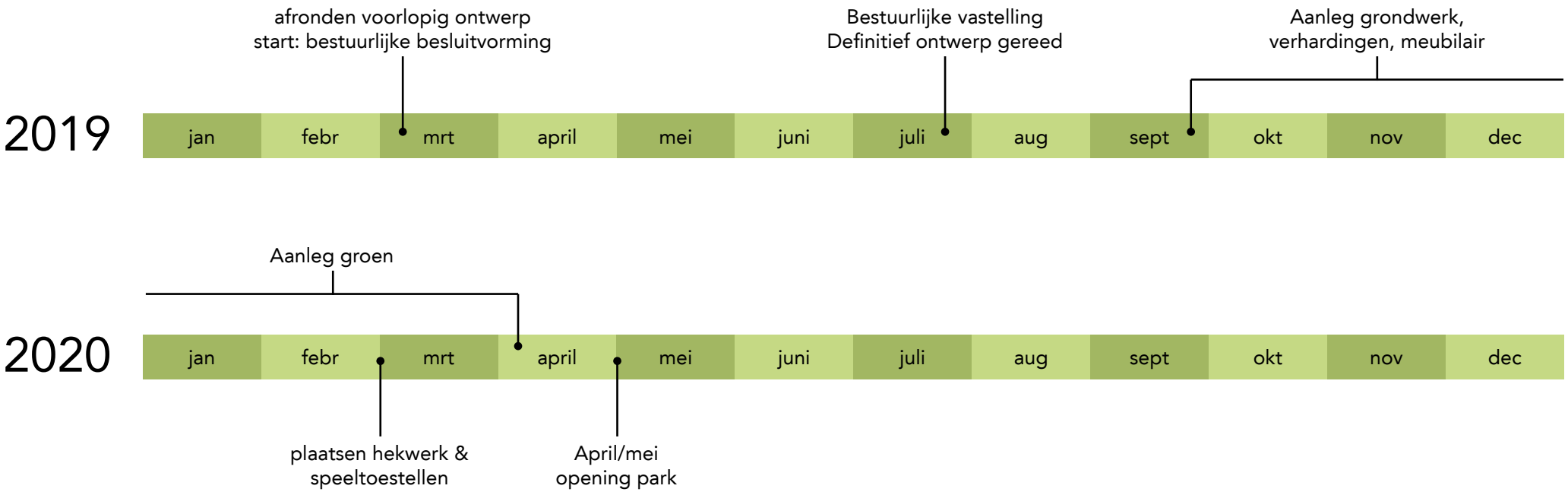
Voorbeeld Zeeuwse haag

6. Beheer

Er is een beheerkostenraming gemaakt voor het park. Deze is getoetst en akkoord bevonden door V&OR/ Stadswerken. Het betreft hier een gebied dat voorheen volledig privaat eigendom was. Er is daarom sprake van areaal uitbreiding. Conform de op 14 februari 2017 door het college van B&W vastgestelde areaalsystematiek wordt via de jaarlijkse actualisatie van de stadsbrede beheerkosten aanvullend budget aangevraagd.

7. Planning

afronden voorlopig ontwerp
start: bestuurlijke besluitvorming
Bestuurlijke vastelling
Definitief ontwerp gereed
Aanleg grondwerk,
verhardingen, meubilair
2019
jan
febr
mrt
april
mei
juni
juli
aug
sept
okt
nov
dec
Aanleg groen
2020
jan
febr
mrt
april
mei
juni
juli
aug
sept
okt
nov
dec
plaatsen hekwerk &
speeltoestellen
April/mei
opening park

Gemeente Amsterdam

Nota van Beantwoording Voorlopig Ontwerp Buurtpark

Amstelkwartier 2e fase Weststrook

Datum 18 juni 2019

Nummer	Indieners	Inspraakreactie (korte weergave inhoud)	Reactie
1	*Adressant 1* *Adressant 2*	*Beide adressanten vragen om het toevoegen van een kunstgrasveld aan het park waarop gevoetbald en gehockeyd kan worden. Volgens adressant 2 kan een kunstgrasveldje inclusief 2 doeltjes en omheining niet ontbreken in een kinderrijke buurt, ontworpen volgens de principes van de 'de bewegende stad'. Volgens de adressant wordt het belang van kunstgrasveldjes erkend binnen Stadsdeel Oost. Adressant 2 heeft zijn inspraakreactie ingestuurd door middel van een petitie welke is ondertekend door 119 ouders van kinderen op de basisschool 'de Amstel' gelegen in het Amstelkwartier.*	*De inspraakreactie heeft geleid tot aanpassing van het voorlopig ontwerp. Er is gekozen om een kunstgrasveld toe te voegen aan het buurtpark. Dit is afgestemd met Stadsdeel Oost en V&OR/Stadswerken. Het kunstgrasveld is gepositioneerd aan de rand van het park. Op de ze locatie is de hinder voor naastgelegen functies beperkt of kan via maatregelen worden beheerst. Op de aangewezen locatie voor het kunstgrasveld zal er een omheining worden toegevoegd zodat ballen niet in de Duivendrechtsvaart of op de woonboten terecht zullen komen. Hiervoor zal aan Stadsdeel Oost om advies worden gevraagd. De aanpassing heeft als gevolg dat de hondenspeelweide wordt verplaatst en het kunstwerk is verplaatst naar de zuidelijke ingang.* *Een kunstgrasveld in de twee open grasvelden in het hoofdgedeelte van het park blijkt moeilijk inpasbaar om de volgende redenen:* - *Tijdens het participatietraject is als belangrijk punt naar boven om een bio divers en natuurlijk park te ontwikkelen. Daarom is een kunstgrasveld niet gewenst op de open grasdelen.*

			- *Het zuidelijke open grasveld is bedoeld voor andere vormen als recreatie en ligt dicht op parkeerplekken langs het park* - *Het noordelijke open grasveld ligt te dicht op de parkeerplekken voor auto's langs het park* - *Dit open grasveld ligt te dicht op een mogelijk toekomstig terras rondom de watertoren.* - *Dit open grasveld heeft een talud wat inpasbaarheid bemoeilijkt.* - *Een kunstgrasveld neigt sneller naar mono-gebruik wat in een relatief klein park onwenselijk is.* - *Inpasbaarheid wordt bemoeilijkt door de aanwezigheid van bestaand bomen omdat een kunstgrasveld een fundering vereist die conflicteert met wortelpakketten.*
2	*Adressant 3*	*De adressant vraagt waarom de eerder aangekaarte wens van de basisschool voor een openbaar toilet in het park niet is meegenomen in het ontwerp van het park. De bassischool geeft aan een toilet voorziening nodig te hebben om met schoolkinderen gebruik te kunnen maken van het park.*	*Een toiletvoorziening in de openbare ruimte gaat er niet komen. Aangezien het park relatief klein is is er gekozen om functies te combineren. Om deze reden is een toiletvoorziening niet terug te vinden in het voorlopig ontwerp. Er is besloten om in de tender van de Watertoren een openbare toilet voorziening op te nemen welke ook gebruikt kan worden door de basisschool en bezoekers van het park. Op dit moment is de gemeente bezig met het onderzoeken welke functies een plek kunnen krijgen in de watertoren en hier zal de toiletvoorziening dus in worden meegenomen.*
3	*Adressant 4*	*De adressant maakt zich zorgen over de positionering van de grote speelplek en grote picknick tafel. De adressant, wonende aan de naastgelegen Bella Vistastraat, verwacht voortdurende drukte en overlast, gedurende de dag en avond. Er wordt gevraagd om de speelplaats meer centraal te positioneren aan de open kant van het park.*	*De inspraakreactie heeft niet geleid tot aanpassingen van het voorlopig ontwerp. Het park heeft van nature een open en meer dichte kant. De Bella Vistastraat ligt aan de meer beschutte kant vanwege de bestaande bomen en nieuwe beplanting. De speelplek is zo bedacht dat deze centraal tussen de beschutting en het open veld inligt. De gemeente*

			verwacht niet minder of meer overlast van de speelplek door deze op een ander locatie neer te leggen. De beplantingstrook kan er juist voor zorgen eventuele overlast te beperken. Als voorbeeld kan gekeken worden naar een speelplek in het Sarphatipark. Daar is een strook van 8 meter beplanting wat er voor zorgt dat het spelen op straat niet te horen is. In het buurtpark ligt een strook van 20 meter met beplanting wat dus voldoende zou moeten zijn om overlast te beperken.
4	*Adressant 5*	*De adressant zou graag zien dat een tennisbaan als in het Oosterpark en Westerpark wordt toegevoegd aan het buurtpark. Deze sportfaciliteit kan mensen verbinden en maakt de (dure) sport toegankelijk voor iedereen.*	*De inspraakreactie heeft niet geleid tot aanpassingen van het voorlopig ontwerp. Het buurtpark is vele malen kleiner dan het Oosterpark en Westerpark. Belangrijkste uitgangspunt van het park was het ontwerpen van een 'inclusief' park met zo min mogelijk mono-functies. Het sporten is verwerk in de speelplekken, de paden en door de toevoeging van een kunstgrasveld.*
5	*Adressant 6*	*De adressant maakt zich ernstige zorgen om de veiligheid van de kinderen vanwege de aanwezigheid van de vele bomen. Aangezien de zijde aan de kant van de Bella Vistastraat wordt dicht gezet met bomen is er geen zicht meer op de speeltoestellen en/of voetbalveld. Voor de sociale controle en buurtpreventie is goed zicht op het park gewenst. Vanaf de andere (open) zijde kan niet het gehele park worden overzien en tevens worden deze woningen pas in 2021 opgeleverd.*	*De inspraakreactie heeft niet geleid tot aanpassingen van het voorlopig ontwerp. Één van de belangrijkste uitganspunten voor het ontwerp van de bestaande bomen. De paden en speelplekken zijn zo ingepast dat er geen bomen gekapt hoeven te worden. Naast de bestaande bomen is er voor gekozen om het arboretum aan te vullen met nieuwe beplanting en bomen. Deze zullen echter niet het zicht aan het park ontnemen. Er is daarnaast gekozen voor lage beplanting zodat het park op diverse plekken langs de straat goed zichtbaar is. Tevens wordt er verwacht dat de doorgaande wandelroute door het park leidt tot voldoende bewegingen om het park een veilige plek te laten zijn.*
6	*Adressant 7*	*De adressant vind het te voorbarig om te stellen dat er geen bebouwing aan de voet van de watertoren mag worden toegevoegd. Dit is wellicht noodzakelijk om tot een gezonde*	*De inspraakreactie heeft geleid tot aanpassing van het voorlopig ontwerp. Vanuit het oogpunt van het monumentale karakter van de Watertoren is het de wens*

		exploitatie te komen.	*om dit zo min mogelijk aan te passen, maar indien het iets bijdraagt aan de exploitabelheid dan zal er per inzending worden gekeken of het noodzakelijk is en gewenst.*
7	*Adressant 7*	*De adressant maakt zich zorgen over de al volledig ingericht openbare ruimte (inclusief speelplaats) rondom de watertoren. Daarnaast liggen paden van en naar de toren al vast. Hoe wordt bij toekomstige exploitatie de aan- en afvoer van goederen geregeld en waar worden de afvalcontainers opgeslagen?*	*De inspraakreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het voorlopig ontwerp. In het voorlopig ontwerp is rekening gehouden met de aan- en afvoer van goederen. Het hoofdpad is hier breed genoeg voor. De opslag van afvalcontainers zal worden meegenomen in toekomstige tender van de watertoren. Wanneer blijkt dat voor een gezonde exploitatie een aanbouw nodig is, zal deze optie worden onderzocht. (zie tevens nummer 6).*
8	*Adressant 7*	*De adressant vindt dat er een sfeer wordt neergelegd dat er in de watertoren kleinschalige horeca komt, inclusief speeltuin. Hiermee worden verwachtingen geschept bij bewoners en wordt er op de stoel gezeten van mogelijke toekomstige ondernemers. Op deze manier is de ruimte (sfeer/uitstraling) al vastgelegd en blijft er maar weinig ruimte over om tot een creatief concept te komen voor de watertoren.*	*De wens voor de watertoren is kleinschalige horeca, maar er zal nog moeten worden gekeken of dit inderdaad haalbaar is. De speelplek ligt vast, maar deze ziet de gemeente niet als een belemmering voor een toekomstige bestemming. Daarnaast kan het juist een toevoeging zijn aan de functie die er in de toekomst komt.*
9	*Adressant 7*	*De adressant vreest dat met de huidige invulling van de openbare ruimte rondom de watertoren de gemeente straks zit met een onverkoopbaar monument. Graag ziet de adressant dat de ruimte (10 a 15 m) rondom de watertoren wordt aangegeven als nader in te vullen zone die in samenspraak met een toekomstige ondernemer kan worden ingericht.*	*De inspraakreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het voorlopig ontwerp. Het streven is om het park uiterlijk in mei 2020 te openen. Bij de opening is een nieuwe invulling van de watertoren nog niet gerealiseerd. Een inrichting rondom de toren met paden en speelplekken is daarom zo snel mogelijk gewenst. Totdat de toren in gebruik raakt, wordt een grote picknicktafel tijdelijk op het plein rondom de watertoren geplaatst. Wanneer de toren wordt ontwikkeld, wordt gekeken of de buitenruimte moet worden aangepast.*

10	*Adressant 8*	*De adressant vraagt om het toevoegen van een mussen- en zwaluwentil ten behoeve van de biodiversiteit. Daarnaast is het een goed natuur-educatief aspect voor bijvoorbeeld kinderen.*	*De inspraakreactie heeft niet geleid tot aanpassingen van het voorlopig ontwerp. In het ontwerp is gekozen voor algemene nestkasten in de bomen in afstemming met de ecoloog van de gemeente. Nestkasten voor mussen, zwaluwen en tevens vleermuizen worden geplaatst in de nog te realiseren bouwblokken van de Weststrook.*